

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1

รายการอาคารสถานที่ ที่ได้ออกสำรวจงานสถาปัตยกรรม

เชียงใหม่ (วันที่ 9-12 ธันวาคม 2554)

อาคาร	สถาปนิก / ผู้ออกแบบ	ปีที่สร้างเสร็จ / เปิดเป็นทางการ	ที่อยู่
โรงแรมแทมมารีน วิลเลจ (พ.ศ. 2545 ได้รับรางวัล “ส่งเสริมเชียงใหม่งาม” จากสถาปนิกล้านนา 45)	องอาจ สัตตพันธ์	2544	50/1 ถ. ราชดำเนิน ต. ศรีภูมิ เขตเมืองเก่า จ. เชียงใหม่
โรงแรมราชมรรคา (Winner Best Boutique Hotel Winner Outstanding Culture Winner Award for Architecture จาก Thailand Boutique awards 2010)	องอาจ สัตตพันธ์	2546	เลขที่ 6 ซอย 9 ถ. ราชมรรคา ต. พระสิงห์ เขตเมืองเก่า จ. เชียงใหม่
อาคารโมรูมส์ โฮเต็ล (Mo Rooms)	บริษัท แผลงฤทธิ์ จำกัด	2552	ถ. ท่าแพ ต. ข้างคลาน อ. เมือง เขตเมืองเก่า จ. เชียงใหม่
โรงแรมแมนดาริน โอเรียนเต็ล ดาราเทวี	รุ่ง จันตาบุญ	เปิดเป็นทางการ 2547	51/4 หมู่ 1 ถ. เชียงใหม่-สันกำแพง ต. ท่าศาลา จ. เชียงใหม่
อาคารเฉลิมพระเกียรติ 7 รอบ พระชนมพรรษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รุ่ง จันตาบุญ	เปิดเป็นทางการ 2555	239 ถ. ห้วยแก้ว ต. สุเทพ อ. เมือง จ. เชียงใหม่
หอคำหลวง	รุ่ง จันตาบุญ	2554	ณ อุทยานหลวงราชพฤกษ์ ต. แม่เหียะ อ. เมือง จ. เชียงใหม่
บ้านคุณฤกษ์ฤทธิ์ ตีระวนิช ศิลปินชาวไทย และคุณแอนเน็ต	อรุณ ภูริทัต	2550	100 /7 ถ. สุเทพ ซ. วัดอุโมงค์ 11 จ. เชียงใหม่ (ใกล้มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)
หอศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (CMU Art Center)	บริษัท ดันศิลป์ สถาปัตย์ จำกัด	2541	ถ. ห้วยแก้ว ต. สุเทพ อ. เมือง จ. เชียงใหม่
สำนักงานและพิพิธภัณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ	บริษัท Design 103 อินเตอร์-เนชั่นแนล จำกัด	2538-2540	ถ. โชตนา ต. ข้างเผือก อ. เมือง จ. เชียงใหม่ (ใกล้ศาลาว่าการเมืองเชียงใหม่)
โรงเรียนปัญญาเด่น	24H (Netherland) เดชา เตียงเกตุ และบริษัท เชียงใหม่ โลฟ คอนสตรัคชั่น	2553	หมู่ 2 อ. หางดง จ. เชียงใหม่ (ห่างจากสนามบินประมาณ 20 นาที)

อินันท์ พงศ์เมธากุล

บ้านชายศรี (รางวัลสถาปัตยกรรม ดีเด่น 2541 สมาคมสถาปนิกสยาม รางวัล HONORABLE MENTION , ARCASIA- AWARD 99)	ประพจน์ วาศังวรกิจปิ	2540	หมู่บ้านเชียงใหม่ เลคแลนด์ ถ. เขียวคคชลประพาน ต. สุเทพ อ. เมือง จ. เชียงใหม่
วิริณดารีสอร์ท (Veranda Chiangmai The High Resort) (Mosi Favorite Hotel รางวัลจากนิตยสาร Anywhere)	บริษัท ดำเนินงานสถาปนิก กรุงเทพ จำกัด (OBA)	2551	192 หมู่ 2 บ้านป่า อ. หาดคา จ. เชียงใหม่
โรงแรมศิริปิ่นนา วิลล่า รีสอร์ท แอนด์ สปา (Siripanna Villa Resort & Spa)	เชียนศักดิ์ แสงเกลี้ยง	2552	36 ถ. ราษฎร์วิทศ ต. วัดเกต อ. เมือง ภูเก็ต จ. เชียงใหม่
Northern small and medium enterprise distribution center	บริษัท สถาปนิก 110 จำกัด	อยู่ระหว่างการ ก่อสร้าง	อ. เมือง จ. เชียงใหม่

เชียงราย (วันที่ 9-12 ธันวาคม 2554)

อาคาร	สถาปนิก / ผู้ออกแบบ	ปีที่สร้างเสร็จ / เปิด เป็นทางการ	ที่อยู่
วัดร่องขุน	เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์	เริ่มก่อสร้าง 2540	ต. ป่าอ้ออสนชัย อ. เมือง จ. เชียงราย
บ้าน ลวัลย์ ศักดิ์	ลวัลย์ ศักดิ์	เริ่มก่อสร้าง 2518	414 หมู่ที่ 13 ต. นางแล อ. เมือง จ. เชียงราย
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (อาคารเรียนหลัก)	บริษัท เอส.เจ.เอ. ทรีดี จำกัด บริษัท สถาปนิก 49 จำกัด และ บริษัท สถาปนิก 110 จำกัด	2546	333 หมู่ 1 ต. ท่าสุค อ. เมือง จ. เชียงราย
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (อาคารสำนักงานอธิการบดี)	บริษัท เอส.เจ.เอ. ทรีดี จำกัด บริษัท สถาปนิก 49 จำกัด และ บริษัท สถาปนิก 110 จำกัด	2546	333 หมู่ 1 ต. ท่าสุค อ. เมือง จ. เชียงราย
วิหารพระเจ้าล้านทองเฉลิมพระเกียรติฯ	รุ่งฯ จันทน์บุญตา	2550	333 หมู่ 1 ต. ท่าสุค อ. เมือง จ. เชียงราย
หอศิลป์ จุฬายานางเอกเฉลิมพระคำ	อาคม เวชกานนท์	2545 / 2548	บ้านสบรวก ต. เวียง อ. เชียงแสน จ. เชียงราย
เกทเธอร์มโฆลอคซ์	อาคม เวชกานนท์	2542-2545	บ้านสบรวก ต. เวียง อ. เชียง

Greater Mekong Lodge			แสน จ. เชียงราย
โรงแรมริมกก ริสอร์ท	จามร รักการดี	2533	6 หมู่ 4 ถ. แม่กก อ. แม่กก จ. เชียงราย

ชลบุรี (วันที่ 16 ธันวาคม 2554)

อาคาร	สถาปนิก / ผู้ออกแบบ	ปีที่สร้างเสร็จ / เปิดเป็นทางการ	ที่อยู่
กุฏิสงฆ์ วัดเขาพุทธโคดม รางวัล ชมเชยการประกวด Monk's cell community AR awards for Emerging Architecture 2006	สุริยะ อัมพันศิริรัตน์	2547, 2548, 2549	42/2 หมู่ 4 ต. สุรศักดิ์ อ. ศรีราชา จ. ชลบุรี
อาคารเรียนพระสงฆ์ วัดเขาพุทธโคดม รางวัลเหรียญทองสถาปัตยกรรมดีเด่น ประเภทอาคารประหยัดพลังงาน และ รักษาสภาพแวดล้อมอาคาร (2009) อาคารเรียนพระสงฆ์ (พระปณณมัน ตานี-บุตรมหาเถระ)	สุริยะ อัมพันศิริรัตน์	2548	42/2 หมู่ 4 ต. สุรศักดิ์ อ. ศรีราชา จ. ชลบุรี
อาคารพิพิธภัณฑ์และอาคารเรียน พระสงฆ์ วัดเขาพุทธโคดม TIDA AWARD 2010 WINNER PRICE 2010 TYPE INSTITUTE (CONTEMPORARY VALUE) judge by Interior Association of Thailand. / WAAWARDS WINNER / 7 th CYCLE 20+10X World Architecture Community, 2010, @USA Walled monks cell	สุริยะ อัมพันศิริรัตน์	2551	42/2 หมู่ 4 ต. สุรศักดิ์ อ. ศรีราชา จ. ชลบุรี
กุฏิสงฆ์ เขิงเขาพุทธโคดม AR Awards : Emerging Architecture Awards 2010: Highly Commended [The architectural review] @ United Kingdom walled monks cell	สุริยะ อัมพันศิริรัตน์	2552-2553	42/2 หมู่ 4 ต. สุรศักดิ์ อ. ศรีราชา จ. ชลบุรี

หอไตร วัดป่าวชิรบรรพต WA AWARDS WINNER / 6 th CYCLE 20+10X World Architecture Community. March 2010, @ USA	สุริยะ อัมพันศิริรัตน์	2548-2549	57/2 ต. เทวราชวังคอก อ. เปือย จ. ชลบุรี
อาคารที่พักอุปถัมภ์ วัดป่าวชิรบรรพต	สุริยะ อัมพันศิริรัตน์	2550	57/2 ต. เทวราชวังคอก อ. เปือย จ. ชลบุรี
กุฏิพระสงฆ์ วัดป่าวชิรบรรพต	สุริยะ อัมพันศิริรัตน์	2550-2551	57/2 ต. เทวราชวังคอก อ. เปือย จ. ชลบุรี
อุโบสถ วัดป่าวชิรบรรพต	บริษัท ทีไฮโร 103 อินเตอร์- เนชั่นแนล จำกัด	2528	57/2 ต. เทวราชวังคอก อ. เปือย จ. ชลบุรี
Exotica Casa Private House	รุ่งระ ประคณาวิทยา	2538	บริเวณสนามกอล์ฟ Phoenix อ. บางละมุง จ. ชลบุรี
หอศิลป์และวัฒนธรรมภาค ตะวันออก คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา	บริษัท โมวิตา จำกัด (Movida) อนันต์ ตันตาศปี	2547	169 ถ. ลพพิศบาตแสง ต. แสงสุ อ. เปือย จ. ชลบุรี
บ้านบางละมุง	บริษัท สถาปนิก 49 จำกัด	2548	อ. บางละมุง จ. ชลบุรี

กรุงเทพฯ-ปทุมธานี (ปริณทนล) (วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2555)

อาคาร	สถาปนิก / ผู้ออกแบบ	ปีที่สร้างเสร็จ / เปิดเป็นทางการ	ที่อยู่
โรงพยาบาลปตท.	บริษัท สำนักงานพิชญานและคณะ จำกัด	2535-2546	หลักกิโลเมตรที่ 34-35 13/1 หมู่ 2 ถ. พหลโยธิน ต. คลองห้า อ. คลองหลวง จ. ปทุมธานี
อาคารอนุสรณ์สถานแห่งชาติ	เรือศักดิ์ ภัณฑะบุตร และคณะ	2526-2533 เปิดเป็นทางการ 2537	บริเวณสามแยกคลองเปียง ช่วง ถ. วิภาวดีรังสิตบรรจบกับ ถ.พหลโยธิน ต. คูคต อ. ลำลูกกา จ. ปทุมธานี
อุโบสถวัดพระธรรมกาย (สถานที่ สมควรเผยแพร่ชื่อยี่ห้อ 2541)	ศิริ สุขะวัลลิ	2520-2525	ต. คลองสาม อ. คลองหลวง จ. ปทุมธานี
หอจดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระ- เกียรติ	เรืออากาศเอกอาวุธ เทิษฐกลิ่น (ประธานคณะทำงาน) เกรียงไกร สัมปชวลิต	2535-2551 เปิดเป็น พระบาทสมเด็จพระ	ถ. เขียบคลองห้า ต. คลองห้า อ. คลองหลวง จ. ปทุมธานี

	รองปลัดกระทรวงวัฒนธรรม (ผู้ออกแบบ)	เจ้าอยู่หัวทางการ 2553	
หออัครศิลปิน	กรมศิลปากร	2539-2544	ต. คลองห้า อ. คลองหลวง จ. ปทุมธานี

กรุงเทพฯ (วันที่ 28 มีนาคม 2555)

อาคาร	สถาปนิก / ผู้ออกแบบ	ปีที่สร้างเสร็จ / เปิด เป็นทางการ	ที่อยู่
อาคารศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550	กองออกแบบและก่อสร้าง กระทรวงยุติธรรม	2548-2551	120 หมู่ 3 ถ. แจ้งวัฒนะ แขวงทุ่ง สองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ
อาคารกรมสอบสวนคดีพิเศษ	กองออกแบบและก่อสร้าง กระทรวงยุติธรรม	2550	128 ถ. แจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ
โรงเรียนนานาชาติ กรุงเทพ (International School Bangkok - ISB)	บริษัท เอส.เจ.เอ ทรีตี จำกัด	2534	39/7 ซ. นิชาดาธานี ถ. สามัคคี ปากเกร็ด จ. นนทบุรี
ธนาคารกสิกรไทย สำนักงานใหญ่ แจ้งวัฒนะ	บริษัท แพลน 103 อินเตอร์- เนชั่นแนล จำกัด	2550-2552	5/9 แจ้งวัฒนะ ต. คลองเกลือ อ. ปากเกร็ด จ. นนทบุรี
อาคารพุ่มข้าวบิณฑ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (อาคารสัญลักษณ์ของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช)	วิญญู สุวรรณศิริ (และเผ่า สุวรรณศักดิ์ศรี ร่วมออกแบบ และควบคุมงานก่อสร้าง)	2531-2533	เลขที่ 9/9 หมู่ 9 ถ. แจ้งวัฒนะ ต. บางพูด อ. ปากเกร็ด จ. นนทบุรี
อาคารตรีตร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	บริษัท เลอโมทีฟ จำกัด และ บริษัท จีโอเดสิก จำกัด	2536-2537	เลขที่ 9/9 หมู่ 9 ถ. แจ้งวัฒนะ ต. บางพูด อ. ปากเกร็ด จ. นนทบุรี
อาคารวิทยนิทัศน์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	บริษัท แพลน อาคิเด็ค จำกัด, บริษัท สำนักงานโฟร์เอส จำกัด และบริษัท อินเตอร์ อาคิเด็ค จำกัด	2532	เลขที่ 9/9 หมู่ 9 ถ. แจ้งวัฒนะ ต. บางพูด อ. ปากเกร็ด จ. นนทบุรี
อาคารอเนกนิทัศน์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	บริษัท โพรเกรส แพลนนิ่ง- อาคิเด็ค จำกัด ตกแต่งภายใน : พงษ์ศักดิ์ อารยางกูร	2549	เลขที่ 9/9 หมู่ 9 ถ. แจ้งวัฒนะ ต. บางพูด อ. ปากเกร็ด จ. นนทบุรี
อาคารกระทรวงการต่างประเทศ	บริษัท สถาปนิก 49 จำกัด	2542	ถ. ศรีอยุธยา กรุงเทพฯ
อาคารสำนักงานเลขาธิการองคมนตรี (อาคารทำเนียบองคมนตรี)	บริษัท เอส.เจ.เอ ทรีตี จำกัด	2546-2547	อาคารทำเนียบองคมนตรี ถ. สราญรมย์ เขตพระนคร

อภินันท์ พงศ์เมธากุล

			กรุงเทพฯ

ภาคใต้ (วันที่ 27-30 พฤษภาคม 2555)

อาคาร	สถาปนิก / ผู้ออกแบบ	ปีที่สร้างเสร็จ / เปิดเป็นทางการ	ที่อยู่
Baan Thai Surin Hill	คำรน สุทธิ	2552	92/5 ถ. ศรีสุราษฎร์ ต. เขิงทะเล อ. ถลาง จ. ภูเก็ต
Sala Phuket Resort	บริษัท ดีพาร์ทเมนท์ ออฟ อาร์คิเทคเจอร์ จำกัด	2550	333 หมู่ 3 ไม้ขาว จ. ภูเก็ต
พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติถลาง	กรมศิลปากร (อุดม สกุลพาณิชย์)	2529	อ. ถลาง จ. ภูเก็ต
Royal Phuket Marina	บริษัท ปาล์มเมอร์ แอนด์ เทอร์- เนอร์ (ประเทศไทย) จำกัด	2010 (เฟสแรกสร้างเสร็จปี 2007)	68 หมู่ 2 ถ. เทพกระษัตริย์ ถ. เกาะแก้ว อ. เมือง จ. ภูเก็ต
ภาริสารีสอร์ท ภูเก็ต	กิดดิ ฌันตธีรารักษ์ (UKD Company Limited)	2552	49 หมู่ 6 ถ. ฉายา-นาคาเล กมลา จ. ภูเก็ต
ประตูเมืองภูเก็ต (Phuket Gateway)	บริษัท สถาปนิกไคเคิน จำกัด	2549-2552	ท่าศัตรุไชย จ. ภูเก็ต
โรงแรมอโยธยา	อนุรักษ์ พรหมศรี	2551	112 หมู่ 3 หาดนพรัตนธารา อ่าวนาง จ. กระบี่
Phulay Bay A Ritz Carlton	เมธา บุญนาค	2552	111 หมู่ 3 ถ. หนองทะเล อ. เมือง จ. กระบี่
The Tubkaak Krabi Boutique Resort	บริษัท สถาปนิก 49 จำกัด	2545	123 หมู่ 3 ถ. หนองทะเล อ. เมือง จ. กระบี่
พระตำหนักประทับแรมเฉลิมพระเกียรติ อ. ปากพญา	ภิญโญ สุวรรณคีรี	2547	หมู่ 5 ถ. ทุ่งอ้อ อ. ปากพญา จ. นครศรีธรรมราช
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	บริษัท สำนักงานไฟโรเดส จำกัด (กลุ่มอาคารเรียนรวม มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์)	2535	222 ต. ไทรบุรี อ. ท่าศาลา จ. นครศรีธรรมราช

พระนครศรีอยุธยา (วันที่ 23 พฤศจิกายน 2555)

อาคาร	สถาปนิก / ผู้ออกแบบ	ปีที่สร้างเสร็จ / เปิดเป็นทางการ	ที่อยู่
โรงแรมยูเดีย ออน เดอะ ริเวอร์	พีรธ พัทธเศวต	2552	11-12 ถ. อุทอง ม. 4 ต. ประตูชัย ริมแม่น้ำเจ้าพระยา จ. พระนครศรีอยุธยา
อาคารศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์ อยุธยา	อภิชาติ วงษ์แก้ว และคณะ สถาปนิกของสมาคมสถาปนิก สยามฯ	2529	ถ. โรจนะ ต. ประตูชัย อ. พระนครศรีอยุธยา จ. พระนครศรีอยุธยา
หมู่บ้านญี่ปุ่น		2529	ต. เกาะเรียน อ. พระนครศรีอยุธยา จ. พระนครศรีอยุธยา
ศาลาพระมิ่งขวัญ (ศูนย์ศิลปาชีพบาง ไทร ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรรม	เปิดเป็นทางการ 2527	59 ม. 4 ต. ช้างใหญ่ อ. บางไทร จ. พระนครศรีอยุธยา
ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพพระนางประเทศ (องค์การมหาชน)	บริษัท ซี. ซี. ดับบลิว จำกัด	2546	59 ม. 4 ต. ช้างใหญ่ อ. บางไทร จ. พระนครศรีอยุธยา
ตลาดน้ำอโยธยา	ธวัช มโนชนธ์	2553	65/12 ม. 7 ต. ไผ่ลิง อ. พระนคร ศรีอยุธยา จ. พระนครศรีอยุธยา

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (วันที่ 25-27 มกราคม 2556)

อาคาร	สถาปนิก / ผู้ออกแบบ	ปีที่สร้างเสร็จ / เปิดเป็นทางการ	ที่อยู่
อาคารคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	วิจิตรวรรณ ศีตีสาร	2535	123 ถ. มิตรภาพ อ. เมือง จ. ขอนแก่น
อาคารสำนักงาน คณะสถาปัตยกรรม	วิโรจน์ ศรีสุโร และ ธิตติ เฮงรัมย์	2532	123 ถ. มิตรภาพ อ. เมือง

ศาสตราจารย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น			จ. ขอนแก่น
คณาจารย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	รพ.อรรถ ชมาฤกษ์ เบญจวรรณ ทัศนเสถียร มงคล วงศ์กิติวิมล ดิธธา กองสาสนะ	เปิดเป็นทางการ 2555	123 ถ. นิคมภาพ อ. เขื่อน จ. ขอนแก่น
หอศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น	วิโรจน์ ศรีสุโข และ อธิ เฮรัลดี	2542	123 ถ. นิคมภาพ อ. เขื่อน จ. ขอนแก่น

ศูนย์ประชุมเอนกประสงค์กาญจนา-ภิเษก	เสรี ธนะชานนท์ พิศิษฐ์ ไรจนวณิช ศักดิ์สิน พูนศิริวงศ์ บริษัท ดีไซน์ดีเวลลอป จำกัด	2540	บึงสีฐาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น อ. เมือง จ. ขอนแก่น
อาคารศาลจังหวัดขอนแก่น 10 บัลลังก์ (เก่า)	สถาปนิก กรมโยธาเทศบาล	2507	ถ. หน้าศูนย์ราชการ อ. เมือง จ. ขอนแก่น
อาคารศาลอุทธรณ์ภาค 4 ศาลจังหวัดขอนแก่น	กองออกแบบ สำนักงานศาลยุติธรรม	2555	ถ. หน้าศูนย์ราชการ อ. เมือง จ. ขอนแก่น
ชีวาทิพย์ สป่า	กุลศรี ตั้งสกุล ยิ่งสวัสดิ์ ไชยะกุล	2549	611 รอบบึงแก่นนคร ต. ในเมือง อ. เมือง จ. ขอนแก่น
ตลาดต้นตาล	กุลศรี ตั้งสกุล ยิ่งสวัสดิ์ ไชยะกุล	2555	ถ. มิตรภาพ จ. ขอนแก่น
อาคารเซ็นทรัลพลาซ่า ขอนแก่น	บริษัท สถาปนิก 49 จำกัด	2552	ถ. มิตรภาพ ต. ในเมือง อ. เมือง จ. ขอนแก่น
โรงแรมพูลแมน ขอนแก่น ราชา ออร์คิด (Pullman Khon Kaen Raja Orchid hotel)	เจตกำจร พรหมโยธี บริษัท อินเตอร์ดีไซน์ จำกัด	2555	9/9 อาคาร ถ. ประชาสำราญ ต. ในเมือง อ. เมือง จ. ขอนแก่น
อาคารด่านพรมแดนมุกดาหาร (สะพานมิตรภาพไทย-ลาวแห่งที่ 2)	Nippon Koi Co., Ltd.	2550	บ้านสงเปือย ต. บางไทรใหญ่ อ. เมือง จ. มุกดาหาร
อาคารด่านพรมแดนนครพนม (สะพานมิตรภาพไทย-ลาวแห่งที่ 3)	บริษัท เอพซิลอน จำกัด	2554	ต. ในเมือง อ. เมือง จ. นครพนม
หอสมุดแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ นครพนม	วิลเลียม เอ.บอร์กส์	เปิดเป็นทางการ มิถุนายน 2537	ถ. อภิบาลบัญชา อ. เมือง จ. นครพนม
หอประชุมมหาวิทยาลัยวงกรณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	สมบัติ ธีระตระกูลชัย	2550	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร680 ถ. นิติโย ต. ธาตุเชิงชุม อ. เมือง จ. สกลนคร
เจดีย์นิโครธาราม มหาเถรานุสรณ์ วัดป่านิโครธาราม	นิธิ สถาปิตานนท์	2554	วัดป่านิโครธาราม บ้านหนองบัวบาน ต. หนองบัวบาน อ. หนองวัวซอ จ. อุดรธานี
พระบรมธาตุธรรมเจดีย์ วัดโพธิสมภรณ์	พินิจ ณรงค์ศักดิ์	2552	วัดโพธิสมภรณ์ เลขที่ 22 ถ. เพาะนิยม ต. หมากร้าง อ. เมือง จ. อุดรธานี

ภาคผนวก 2

รายการการสัมภาษณ์สถาปนิกและนักวิชาการ

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	สถานที่	วัน/เวลา
คุณองอาจ สาตรพันธุ์	โรงเรียนราชรรคา จ.เชียงใหม่	10 ธันวาคม พ.ศ. 2554 เวลา 13.30 – 15.30 น.
ศาสตราจารย์ ดร. สุนทร บุญญธิการ	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	20 กันยายน พ.ศ. 2555 เวลา 09.40 – 12.30 น.
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิรัช พชรเสวต	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	20 กันยายน พ.ศ. 2555 เวลา 14.00 – 16.30 น.
คุณอมตะ หลูไพบูลย์ คุณทวีติย์ วัชรารักษ์ เทพาคำ	Department of Architecture Co., Ltd. อาคาร Smooth Life ถนนสาทรเหนือ บางรัก กรุงเทพฯ	27 กันยายน พ.ศ. 2555 เวลา 14.00 – 16.15 น.
คุณสิน พงษ์หาญยุทธ์ คุณธีรันทรา ศิริสวัสดิ์ (อาม)	บริษัท แพลน อาคิเต็ค จำกัด อาคาร Plan House ถนนสาทร 10	27 กันยายน พ.ศ. 2555 เวลา 14.00 – 16.15 น.
ดร. สุเมธ ชุมสาย ณ อยุธยา	SJA + 3D Co., Ltd. อาคารเฉลิมวิทย์ คอร์ท สุขุมวิท 53 เขต วัฒนา กรุงเทพฯ	10 ตุลาคม พ.ศ. 2555 เวลา 10-00 – 12.30 น.
คุณนิติ สถาปิตานนท์	บริษัท สถาปนิก 49 จำกัด 81 สุขุมวิท 26 คลองตัน คลองเตย กรุงเทพฯ	10 ตุลาคม พ.ศ. 2555 เวลา 13-50 – 16.00 น.

คุณชาตรี รัตนาลิตสกุล		บริษัท ดันศิลป์สตูดิโอ จำกัด 401/71 ซอยอนามัยงามเจริญ (พระราม 2 33)	16 ตุลาคม พ.ศ. 2555 เวลา 09-30 – 12.45 น.

อาจารย์ ชาตรี ประกิตนันทการ		คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ	16 ตุลาคม พ.ศ. 2555 เวลา 14-40 – 16.30 น.
คุณธีรพล นิยม		สถาบันอาศรมศิลป์ 399 ซอยอนามัยงามเจริญ 25 บางขุน เทียน	24 ตุลาคม พ.ศ. 2555 เวลา 09-40 – 12.30 น.
คุณชัยวัฒน์ ลิ้มวัฒนานนท์		Design 103 International Ltd. Asoke Tower Office Building	30 ตุลาคม พ.ศ. 2555 เวลา 09-40 – 12.30 น.
รองศาสตราจารย์ ศรีสักร วัลลิโภดม		มูลนิธิเล็ก-ประไพ วิริยะพันธุ์ ถนนพระสุเมรุ บวรนิเวศ พระนคร	1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2555 เวลา 10-30 – 12.00 น.
อาจารย์ ดร. เขียนศักดิ์ แสงเกลี้ยง		คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผัง เมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	17 มกราคม พ.ศ. 2556 เวลา 15-00 – 17.00 น.
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทรงยศ วีระทวีมาศ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สิทธา กองสาสนะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วารุณี หวัง อาจารย์ อานัติ วัฒนเสถ์ นายยง บุญอารีย์		คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	26 มกราคม พ.ศ. 2556 เวลา 09-30 – 11.00 น.

การสัมภาษณ์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	สถานที่ทำงาน	วัน/เวลา ที่ตอบกลับ

อภิรักษ์ พงศ์เมธากุล

คุณสุจิตต์ วงษ์เทศ		หนังสือพิมพ์มติชน	30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2555
รองศาสตราจารย์ ดร. ต้นข้าว ปาณินท์		คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร	12 ธันวาคม พ.ศ. 2555

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิรดี เกษมสุข		คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร	17 ธันวาคม พ.ศ. 2555
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมชาติ จี๋ศิริอารักษ์		คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร	26 ธันวาคม พ.ศ. 2555
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ล. ปิยลดา ทวีปริงษ์พร		คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	30 ธันวาคม พ.ศ. 2555

ภาคผนวก 3

สาระสำคัญของคำถามในการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์โดยตรง

สาระสำคัญของคำถามในการสัมภาษณ์สถาปนิกโดยตรง แบบที่ 1

- 1. แนวคิดเบื้องหลังงานออกแบบอาคาร/โครงการ แรงบันดาลใจที่นำไปสู่แนวคิดดังกล่าว
- 2. ท่านในฐานะผู้ออกแบบ มีความพอใจหรือความภูมิใจกับผลงานออกแบบอย่างไร เป็นไปอย่างที่คิดไว้หรือไม่ มีข้อเด่นข้อด้อยประการใด
- 3. ส่วนที่แสดงถึงลักษณะไทยสมัยใหม่อย่างเด่นชัดตามความเข้าใจของท่าน และมีความเหมาะสมกับบริบทสังคมไทยปัจจุบันอย่างไร
- 4. โดยสรุปแล้วท่านได้หลักคิดประการใด ที่ชี้นำไปสู่การสร้างสรรค์ เอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ ซึ่งสามารถนำไปใช้กับงานออกแบบสถาปัตยกรรมในโครงการใหม่ได้ หรือไม่อย่างไร

พร้อมกันนี้อาจมีประเด็นคำถามเกี่ยวกับการสร้างสรรค์สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ตามรายการดังนี้ โดยขึ้นอยู่กับความสอดคล้องกับผลงานออกแบบของผู้ให้สัมภาษณ์

- 1. เอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทยเชิงนามธรรมและรูปธรรม ลักษณะความงาม รูปลักษณะเชิงสัญลักษณ์ (various aspects of Thai architectural identity)
- 2. การวางผังและการสร้างมวล (architectural configuration)
- 3. ความสำคัญของสัดส่วน และการจัดองค์ประกอบ (architectural scale/proportion and composition)
- 4. การใช้ส่วนประกอบสถาปัตยกรรม (architecture features: elements/ornaments)
- 5. การพัฒนาสถาปัตยกรรมเขียว/การพัฒนาที่ยั่งยืน (green architecture and sustainable development)
- 6. บูรณาการภายใต้อิทธิพลโลกาภิวัตน์และท้องถิ่นวิวัตน์ (glocalization)

สาระสำคัญของคำถามในการสัมภาษณ์สถาปนิกโดยตรง แบบที่ 2

- 1. ในฐานะที่ท่านเป็นสถาปนิกอาวุโสที่มีผลงานออกแบบที่มีชื่อเสียงจำนวนมาก ในภาพรวมขอให้ท่านพูดถึงแนวคิดเบื้องหลังงานออกแบบ รวมทั้งแรงบันดาลใจที่นำไปสู่แนวคิดการออกแบบ
- 2. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการสร้างสรรค์งานสถาปัตยกรรมที่แสดงถึงเอกลักษณ์ไทยสมัยใหม่ โปรดยกตัวอย่างงานออกแบบสถาปัตยกรรมของท่านเอง หรือของผู้อื่นที่ท่านคิดว่า เป็นตัวอย่างที่ดีของงานออกแบบที่แสดงถึงเอกลักษณ์ไทยสมัยใหม่

3. หากท่านมีข้อคิดเห็นมาประการที่จะบอกที่มวิจัยใน**รายละเอียด**ต่าง ๆ เกี่ยวกับ 1) ลักษณะไทยในภาพรวม 2) การจัดวางตัวและการขึ้นรูป (configuration) 3) การจัดองค์ประกอบ (composition) และสัดส่วน (scale/proportion) 4) การใช้ส่วนประกอบสถาปัตยกรรม (architecture features) 5) การพัฒนาสถาปัตยกรรมเขียวและการพัฒนาที่ยั่งยืน และ 6) นวัตกรรมภายใต้อิทธิพลโลกาภิวัตน์และท้องถิ่น (glocalization) ในการสร้างสรรค์งานสถาปัตยกรรมที่มีเอกลักษณ์ไทยสมัยใหม่ โปรดชี้แจงพร้อมยกตัวอย่าง
4. โดยสรุปแล้ว ท่านมีอะไรจะชี้แนะทิศทางไปสู่**การสร้างสรรค** เอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่

สาระสำคัญของคำถามในการสัมภาษณ์นักวิชาการโดยตรง

1. ปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองในอดีต มีส่วนกำหนดรูปแบบ ‘บ้านและเมือง’ อย่างไร และได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรในสังคมปัจจุบัน (เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจพื้นฐาน)
2. เอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทย อาจไม่จำเป็นสำหรับวิถีชีวิตของคนในสังคมสมัยใหม่ แต่หากต้องการแสดงถึงลักษณะประจำชาติ สำหรับอาคารสถานที่สาธารณะบางประเภท จำเป็นต้องสร้างสรรค์เอกลักษณ์ไทยขึ้นมาเป็นการเฉพาะหรือไม่ เพราะไม่อาจนำรูปแบบวัด-วังในอดีตมาใช้ ด้วยมีปัญหาฐานานุกรมที่ค่อนข้างสัมพันธ์กับฐานานุกรมศักดิ์
3. ขอให้ท่านอาจารย์แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบต่าง ๆ ที่สถาปนิกปัจจุบันพยายามออกแบบโดยอิงรูปแบบในอดีตทั้งในเชิงรูปธรรมและนามธรรม รูปธรรมเชิงสัญลักษณ์ เช่น การจัดให้มีหลังคาทรงจั่วซ้อนชั้นเฉพาะทรงบริเวณทางเข้าหลักอาคารศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ฯลฯ หรือลักษณะนามธรรม เช่น การจัดให้มีลักษณะโปร่งเบา ลอยตัว ด้วยระเบียงทางเดินพร้อมเสาของโถงร่มราชมรรคา จักรวัดเขียวใหม่ ฯลฯ

การสัมภาษณ์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

สาระสำคัญของคำถามในการสัมภาษณ์สถาปนิกและนักวิชาการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

1. จากมิติทางประวัติศาสตร์ ที่สังคมไทยได้รับอิทธิพลภายนอกอย่างหลากหลาย ประกอบกับลักษณะพฤติกรรมของคนหลากหลายเผ่าพันธุ์ในพื้นที่ จนกล่าวได้ว่า สังคมไทยเป็นสังคมพหุสัณฐาน จึงขอถามว่า **มีความจำเป็นต้องสร้างสรรค์งานสถาปัตยกรรมทั่วไปให้มีเอกลักษณ์ไทยหรือไม่**
2. สำหรับงานสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญระดับชาติ เช่น อาคารรัฐสภา อาคารศูนย์วัฒนธรรมแห่งชาติ อาคารศูนย์การประชุมแห่งชาติ ฯลฯ เหนือนี้ ผู้หลักผู้ใหญ่ในบ้านเมืองมักเห็นว่าต้องออกแบบให้มีลักษณะไทย แต่ประเด็นอยู่ที่ว่า **อาคารเหล่านี้เป็นอาคารในประเภทที่ไม่เคยมีมาก่อน (ไม่ใช่ประเภทวัด และวัง) แล้วจะมีการ**

ออกแบบที่แสดงเอกลักษณ์ไทยในเชิงรูปธรรมได้อย่างไร โดยไม่ไปไขว่คว้าเอา ‘ของสูง’ มาใช้กับอาคารประเภทอื่นที่ไม่ใช่วัดและวัง เพื่อไม่เป็นการขัดต่อความสัมพันธ์ระหว่างฐานานุกรมกับฐานานุศักดิ์

3. ที่ผ่านมาโดยเฉพาะในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้มีการนำ “รูปแบบสถาปัตยกรรมไทยประยุกต์” มาใช้ เป็นรูปแบบของอาคารที่ทำการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นอาคารที่ทำการของกระทรวงต่าง ๆ อาคารศาลากลางและอาคารศาลประจำจังหวัด รวมทั้งอาคารหอประชุมธรรมศาสตร์ และอาคารโรงละครแห่งชาติ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับอาคารรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยประยุกต์ ซึ่งปัจจุบันก็ใช้รูปแบบดังกล่าวน้อยลงมากแล้ว

4. ปัจจุบัน สถาปนิกมักสนใจนำรูปแบบเชิงสัญลักษณ์มาใช้กับอาคารที่ต้องการแสดงออกเอกลักษณ์ไทย โดยนำมาประกอบกับอาคารที่มีรูปลักษณะสมัยใหม่ใน 2 กรณีหลัก ๆ ดังนี้

ในกรณี ก. เป็นการนำรูปแบบเชิงสัญลักษณ์ตามคติไตรภูมิด้วยรูปแบบไทยประเพณีมาใช้กับอาคารรูปแบบสมัยใหม่ เช่น กรณีอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ มีส่วนยอดเป็นรูปแบบเจดีย์สี่ห้อง

ในกรณี ข. เป็นการนำรูปแบบเชิงสัญลักษณ์ที่มีการปรับรูปแบบให้ดูทันสมัยมาใช้กับอาคารรูปแบบสมัยใหม่ เช่น กรณีอาคารศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ที่มีหลังคากระจุยกระจงจั่วซ้อน 3 ชั้น จัดวางอยู่หน้าอาคารเป็นส่วนหลังคาทางเข้า

ท่านมีความคิดเห็นต่อแนวรูปแบบเชิงสัญลักษณ์ทั้งสองกรณีอย่างไร

5. สถาปนิกหลายท่านได้นำปัจจัยทางภูมิอากาศ โดยเฉพาะสภาพอากาศร้อนชื้นมากำหนดรูปแบบสถาปัตยกรรม โดยไม่นำปัจจัยด้านรูปแบบเฉพาะ (style) ที่มีลักษณะไทย/ท้องถิ่นมาเป็นปัจจัยหลัก ท่านมีความคิดเห็นต่อรูปแบบสถาปัตยกรรมดังกล่าวอย่างไร

6. สถาปนิกอีกหลายท่านได้ให้ความสำคัญกับการจัดให้มีพื้นที่สีเขียว ทั้งภายนอกและภายในอาคาร (เป็นลานโล่งตรงกลาง) รวมทั้งการออกแบบอาคารในแนวสถาปัตยกรรมเขียว ในมิติการลดการใช้พลังงาน รวมทั้งการลดการใช้วัสดุก่อสร้างที่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสภาวะแวดล้อม ตั้งแต่กระบวนการผลิตไปถึงกระบวนการก่อสร้างและการใช้งาน เพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อสภาพแวดล้อม ท่านคิดว่าแนวทางต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมา โดยลำพังตามแนวสถาปัตยกรรมเขียว เป็นการเพียงพอต่อการสร้างสรรค์ลักษณะไทย/เอกลักษณ์ไทยหรือไม่ อย่างไร หรือว่ายังจะต้องนำมิติทางด้านรูปแบบ (style) มาพิจารณาประกอบในการออกแบบ

7. ท่านคิดว่าปัจจัยดั้งเดิมต่อไปนี้มีความสำคัญต่อการนำมาบูรณาการในงานออกแบบงานสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ ให้มีลักษณะไทย/เอกลักษณ์ไทยหรือไม่ อย่างไร หรือว่าไม่ควรนำมาพิจารณาในงานออกแบบสร้างสรรค์งานสถาปัตยกรรมสำหรับสังคมปัจจุบัน

1. การนำรูปแบบการจัดผังและการจัดรูปอาคาร ในมิติ ‘planning & configuration’
2. การนำสัดส่วนหลังคาและอาคาร ในมิติ ‘scale & proportion’

3. การนำองค์ประกอบและส่วนประดับ ในมิติ 'components, elements & ornaments' ซึ่งเป็นปัจจัย/รูปแบบ
ตัวเดิมมาร่วมบูรณาการในการออกแบบอาคารสำหรับสังคมปัจจุบัน เป็นการผสมผสาน 'ของเก่า' กับ
'ของใหม่'

ภาคผนวก 4

1. แบบสอบถามกลุ่มสถาปนิกทั่วไป: การก่อรูปทางสถาปัตยกรรมไทย
คำถาม: การวางผัง การจัดกลุ่ม และการสร้างมวล จำนวน 27 ข้อ
2. แบบสอบถามกลุ่มคนทั่วไป: พื้นฐานเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทย
คำถาม: การวางผัง การจัดกลุ่ม และการสร้างมวล จำนวน 27 ข้อ

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Faculty of Architecture and Planning, Thammasat University

อาคารคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12121
E-mail: research.mai@gmail.com

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น
เรียน ท่านผู้ตอบแบบสอบถาม

ทุกท่านนี้ ท่านกำลังการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมอย่างรวดเร็ว ตามกระแสโลกาภิวัตน์
รูปแบบสถาปัตยกรรมที่เน้นกะทัดรัดกับสังคมไทยในปัจจุบันยังเป็นที่ไม่มีความชัดเจน และอยู่ในพรมแดนที่จะต้องมีการ
ค้นคว้าและสร้างสรรค์ด้วยความคิดใหม่ทำใหม่ หรือที่จะต้องมีการยืนยันในแนวทางที่เชื่อถือได้เพื่อการแสดงออกซึ่งเอกลักษณ์
สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ (Modern Thai Architecture Identity)

งานวิจัยนี้ ซึ่งได้รับการสนับสนุนวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย จึงมุ่งมุ่งที่จะหาคำตอบ
สำหรับโจทย์วิจัยดังกล่าวข้างต้น และด้วยความร่วมมือของท่านในการตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น คาดว่าจะ
สามารถประมวลผลแนวความคิดและแนวรูปแบบด้านเอกลักษณ์ไทยสำหรับงานสถาปัตยกรรมในสังคมปัจจุบัน ซึ่งจะเป็น
ประโยชน์ต่อการวิจัยศิลปะและการศึกษาด้านสถาปัตยกรรม และต้องขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่ได้ร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้

ด้วยความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. วิมลสิทธิ์ หรยางกูร)

หัวหน้าโครงการวิจัย

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมืองมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบ

☐ กลุ่มสถาปนิก

ข้อมูลเฉพาะต่อไปนี้เกี่ยวกับผู้ตอบ เป็นส่วนจำเป็นสำหรับการตรวจสอบคุณสมบัติ
ของผู้ตอบตามเกณฑ์ที่กำหนดสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม คณะผู้วิจัย
จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบเพื่อการนี้เท่านั้น และไม่มีการเผยแพร่เป็นรายบุคคล

1. ชื่อ-สกุล _____
2. อายุ _____ ปี 3. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
4. สถานที่ทำงาน _____

5. การศึกษาระดับปริญญา ☐ ดรี ☐ โท ☐ เอก

☐ อื่น ๆ โปรดระบุ _____

6. ประสบการณ์การทำงานรวม _____ ปี _____ เดือน

7. สาขาวิชาชีพ (ในขณะทำงาน) _____

8. ในกรณีที่คุณตอบยืนยันติดต่อกลับ: _____

โทร _____ E-mail: _____

บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับรวบรวมแบบสอบถาม: _____

_____

_____

_____

นิยามของคำสำคัญ ๆ

ปัจจุบัน : เป็นพื้นที่ศูนย์กลางของชุมชนอยู่อาศัยที่ซึ่งชาวชุมชนพบปะและประกอบกิจกรรมชุมชนร่วมกัน

ชาน/นอกชาน : บริเวณพื้นที่อยู่ห่างไกลจากย่านและระเบียบสำหรับใช้ประกอบกิจกรรมต่าง ๆ

ฐานานุศักดิ์ : ศักดิ์ของสถาปัตยกรรมที่แสดงฐานะแตกต่างกันทางสังคมของผู้ใช้อาคาร โดยใช้ลักษณะ/องค์ประกอบบางอย่างเป็นสัญลักษณ์ เช่น อาคารสำหรับพระมหากษัตริย์มีเรือนยอดเรียวยาวแหลม มีการใช้หลังคาจั่วซ้อนกัน เป็นต้น ซึ่งอาคารสำหรับสาธารณะจะใช้แบบเดียวกันไม่ได้

ไตรภาค : ส่วนประกอบ 3 ส่วนของสถาปัตยกรรมไทย ได้แก่ ฐาน ตัวอาคาร และยอด เช่น เจดีย์ ประกอบด้วย ฐาน องค์ระฆัง และปลียอด ขณะที่เรือนไทย ประกอบด้วย เสาเฉลียง ตัวเรือน และหลังคาจั่ว เป็นต้น

ไตรภูมิ : จักรวาลตามคติพุทธศาสนา ประกอบด้วยภูมิสาม ได้แก่ กามภูมิ รูปภูมิ และอรุภูมิ จักรวาลมีเขาพระสุเมรุเป็นแกนกลาง ล้อมรอบด้วยภูเขาว 7 ชั้น เรียกว่า สัตบริกันต์ ถัดออกไปเป็นทะเลจนสุดกำแพงจักรวาล ตลอดความสูงของเขาวพระสุเมรุเป็นชั้นกามภูมิ ชั้นรูปภูมิและอรุภูมิอยู่เหนือขึ้นไปตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ภูมิทั้งสาม จัดอยู่ในโลกียภูมิซึ่งพุทธศาสนาสอนให้หลุดพ้นไปสู่ภูมิที่สูงกว่าคือ โลกุตระภูมิ หรือ นิพพาน

แนวแกน (axis) : แนวเส้นตรงที่พาดผ่านอาคาร เป็นเสมือนเส้นแกนของอาคาร ใช้เป็นเส้นอ้างอิงในการจัดอาคารที่อยู่ทั้งสองด้านให้มีความสมดุล ทั้งนี้ แนวแกนเป็นเส้นสมมุติที่ไม่ปรากฏในอาคารจริง

บันลอม : แผ่นไม้แนบลำหรับปิดทางด้านหัวและท้ายของหลังคาเพื่อป้องกันลมตีกะเบื้องมุงหลังคา

ระเบียบ : บริเวณพื้นที่เชื่อมต่อออกไปด้านข้างตัวอาคารและมีหลังคาหรือชายคายคลุม

รูปลักษณะเชิงสัญลักษณ์ : รูปลักษณ์ (image) ที่สื่อความหมายทางสัญลักษณ์ (symbolism) รูปลักษณ์อาจเป็นไปตามคติความเชื่อต่าง ๆ ความหมายที่ต้องการสื่อ ซึ่งรวมถึงเอกลักษณ์ไทย ความหมายเฉพาะต่าง ๆ (signification) ซึ่งรวมถึงลำดับศักดิ์ หรือฐานานุศักดิ์เหล่านี้เป็นความหมายทางสัญลักษณ์ที่แสดงออกทางรูปลักษณ์

ลาน : บริเวณที่ว่าง หรือสนาม

สถาปัตยกรรมพื้นถิ่น : สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นในแต่ละท้องถิ่นที่มีลักษณะแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม รูปแบบอาจพัฒนาไปจากรูปแบบเดิม เพื่อให้เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตโดยใช้วัสดุก่อสร้างที่หาได้จากท้องถิ่นนั้น ๆ

สมมาตร (symmetry) : ลักษณะสมดุลแบบเท่ากันทั้งสองด้าน เมื่อลากเส้นผ่านกึ่งกลางของอาคาร ส่วนของอาคารทั้งสองด้านจะเหมือนกันทุกประการ

สังคมแบบพหุนิยม : สังคมที่ให้ความสำคัญกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมเกิดการผสมผสานปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ร่วมกับท้องถิ่นวิวัฒน์

สัดส่วน : ความสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสมระหว่างขนาดต่างๆ ขององค์ประกอบหนึ่ง เช่น สัดส่วนของตัวอาคารกับความสูง หรือระหว่างองค์ประกอบที่แตกต่างกัน เช่น สัดส่วนของพื้นที่อาคารต่อพื้นที่น้ำ

อัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรม : เกิดจากบริบท เช่น สภาพภูมิอากาศ สภาพสังคม วัฒนธรรม และสภาพกายภาพของที่ตั้ง ฯลฯ

เอกลักษณ์/อัตลักษณ์ : ในภาพรวมเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมระดับชาติ ยอมรับพิจารณาได้จากลักษณะร่วมของอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของท้องถิ่นในภูมิภาคต่าง ๆ

คำถาม: การก่อรูปทางสถาปัตยกรรม

คำอธิบาย-ภาพประกอบ	คำถามสำหรับสภาพึก	ระดับความเห็น
- งานสถาปัตยกรรมท้องถิ่นในภูมิภาคต่างๆ ของไทยมีลักษณะเฉพาะอันเกิดจากบริบท (สภาพภูมิประเทศ สภาพภูมิอากาศ สภาพสังคมวัฒนธรรม ฯลฯ) - เอกภพชนิไทยสมัยใหม่ในงานสถาปัตยกรรมเป็นสิ่งที่ยังต้องการค้นหา โดยกระบวนการวิจัยและการทดลองออกแบบ	1. ในภาพรวมเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมระดับชาติของไทย พิจารณาได้จากลักษณะเฉพาะที่มีร่วมกันของสถาปัตยกรรมท้องถิ่นในภูมิภาคต่าง ๆ 2. ประเทศไทยมีสังคมแบบพหุลักษณะ และพัฒนาสู่ความหลากหลายมากยิ่งขึ้นในปัจจุบัน จำเป็นต้องสร้างโครงสร้างสถาปัตยกรรมให้มีเอกลักษณ์ไทยสมัยใหม่ โดยเฉพาะท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ 3. เอกภพชนิไทยในงานสถาปัตยกรรมเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองจากการสร้างสรรค์ที่คำนึงถึงบริบท โดยไม่จำเป็นต้องตั้งใจออกแบบให้มีลักษณะไทย	น้อย 1 2 3 4 5 มาก น้อย 1 2 3 4 5 มาก น้อย 1 2 3 4 5 มาก

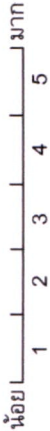
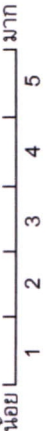
คำถาม: การก่อรูปทางสถาปัตยกรรม

คำอธิบาย-ภาพประกอบ	คำถามสำหรับสถานี	ระดับความเห็น
- รูปแบบในอดีตที่มีลักษณะไทย คือ รูปแบบของวัดและวัง จัดเป็นรูปแบบ 'ของสูง' ซึ่งมีเงื่อนไขด้านชนฐานานุศักดิ์กำกับอยู่ และมีข้อจำกัดในการนำมาใช้กับอาคารประเภทอื่น	4. อาคารบางประเภทที่มีความสำคัญระดับชาติ เช่น รัฐสภา ศูนย์การประชุมแห่งชาติ ฯลฯ มักได้รับการกำหนดให้มีลักษณะไทย แต่อาคารดังกล่าวไม่เคยมีในอดีต จึงควรอนุรักษ์ให้ในรูปแบบจากอดีตมาให้ได้ โดยผ่อนคลายนเงื่อนไขด้านชนฐานานุศักดิ์ลงไปบ้าง	น้อย 1 2 3 4 5 มาก
	5. การออกแบบอาคารที่มุ่งผลทางด้านธุรกิจหากมีการละเมิดชนฐานานุศักดิ์ เช่น การใช้รูปแบบโรงแรมที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับวัด เพื่อแสดงเอกลักษณ์ไทยของท้องถิ่น เป็นเหตุผลที่สามารถยอมรับได้	น้อย 1 2 3 4 5 มาก
- ในอดีตอาคารสาธารณะจำกัดประเภทอยู่เพียงวัดและวัง ขณะที่อาคารสาธารณะในสังคมสมัยใหม่ก็มีขนาดใหญ่โตและมีความซับซ้อนด้านประโยชน์ใช้สอย	6. การนำรูปแบบจากอดีตมาใช้อาจต้องการทำความเข้าใจกับที่มาและบริบทในอดีต และไม่ควรมีการนำรูปแบบเดิมมาใช้โดยตรงกับอาคารในสังคมสมัยใหม่ ควรมีการพัฒนาปรับเปลี่ยนรูปแบบการใช้ให้เหมาะสมกับกาลปัจจุบัน	น้อย 1 2 3 4 5 มาก

คำถาม: การก่อรูปทางสถาปัตยกรรม

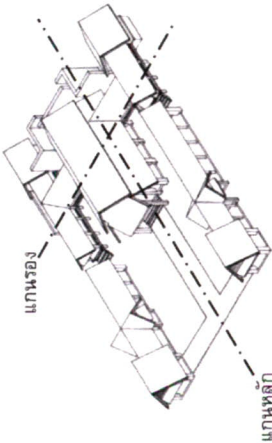
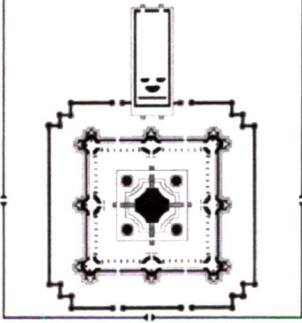
คำอธิบาย-ภาพประกอบ	คำถามสำหรับสถาปนิก	ระดับความเห็น
- “อย่าปลูกเรือนขวางตะวัน” เป็นคำกล่าวของไทยที่มีมาแต่โบราณ หมายความว่า ควรปลูกเรือนตามตะวัน ซึ่งนักวิชาการปัจจุบันมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกันว่า เป็นการวางอาคารที่สอดคล้องกับทิศทางแดดลม โดยเอาด้านแคบหันเข้ารับแดด ทิศตะวันออก-ตะวันตก และเอาด้านยาวหันรับลมที่พัดมาจากทิศใต้	7. การวางทิศทางอาคารตามตะวัน คือวางให้ด้านยาวของอาคารทอดตัวไปตามแนวตะวันออก-ตะวันตก เป็นการนำคติไทยมาสืบสานไว้ในงานสถาปัตยกรรมสมัยใหม่	น้อย มาก
- ตามคติไทย ทิศตะวันออกเป็นทิศมงคล ส่วนทิศตะวันตกเป็นทิศอัปมงคล เป็นทิศของคนตาย จึงนิยมวางอาคารโดยหันด้านหน้าไปทางตะวันออก เว้นแต่อาคารเกี่ยวกับคนตาย เช่น เมรุเผาศพ เป็นต้น จึงจะวางหันหน้าไปทางตะวันตก	8. การวางอาคารโดยหันด้านหน้าไปทางทิศตะวันออก เป็นการรักษาคติแบบไทยๆ ไว้ในงานสถาปัตยกรรมสมัยใหม่	น้อย มาก
- ทิศที่มีแม่น้ำอยู่เบื้องหน้า หรือเรียกสั้น ๆ ว่า ทิศแม่น้ำ เป็นทิศมงคลตามคติไทยเช่นกัน เพราะในอดีตแม่น้ำเป็นเสมือนทางสัญจรสายหลัก อาคารบ้านเรือนปลูกหันหน้าไปทางน้ำทั้งสิ้น	9. การวางอาคารโดยหันด้านหน้าไปทางแม่น้ำ เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้งานสถาปัตยกรรมสมัยใหม่แสดงเอกลักษณ์ไทย	น้อย มาก

คำถาม: การก่อรูปทางสถาปัตยกรรม

คำอธิบาย-ภาพประกอบ	คำถามสำหรับคนทั่วไป	ระดับความเห็น
	10. ในกรณีี่อาคารไม่ได้ตั้งอยู่ริมแม่น้ำ การจัดให้มีสระน้ำอยู่ด้านหน้าอาคาร มีส่วนทำให้เกิดเอกลักษณ์ไทยในงานสถาปัตยกรรมสมัยใหม่	น้อย มาก
10		
- แนวแกน (axis) เป็นแนวเส้นตรงที่พาดผ่านอาคารใช้เป็นเส้นอ้างอิงในการจัดอาคารที่อยู่ทั้งสองด้านให้มีความสมดุล ทั้งนี้ แนวแกนเป็นเส้นสมมุติที่ไม่ปรากฏในอาคารจริง	11. การวางผังอาคารโดยกำหนดให้มีแนวแกน เป็นการสืบสานลักษณะไทยไว้ในงานสถาปัตยกรรมสมัยใหม่	น้อย มาก
	12. สถาปัตยกรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่งอาคารราชการและอาคารสาธารณะที่จัดให้มีลักษณะสมมาตร คือปีกซ้ายและขวาของอาคารมีลักษณะเหมือนกัน เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดลักษณะไทย	น้อย มาก

คำถาม: การก่อรูปทางสถาปัตยกรรม

คำอธิบาย-ภาพประกอบ	คำถามสำหรับสถาปนิก	ระดับความเห็น
	13. การกำหนดให้แนวแกนหลักและแนวแกนรอง (แนวตั้งฉากกับแกนหลัก) ของอาคารวางสัมพันธ์กับทิศตะวันออก-ตะวันตกเหนือ-ใต้ มีส่วนทำให้เกิดลักษณะไทยในงานสถาปัตยกรรมสมัยใหม่	
	14. การกำหนดให้พื้นที่ของอาคารมีความสูงต่างกันเป็นหลายระดับ ในลักษณะเดียวกับพื้นที่เรือนไทยที่มีการลดระดับจากห้องนอนสู่พำโล และจากพำโลสู่ฐาน เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดลักษณะไทยในงานสถาปัตยกรรมสมัยใหม่	
	15. การจัดลำดับการเข้าไปสู่อาคารโดยค่อยๆ ไล่ผ่านพื้นที่/กำแพงเข้าไปทีละชั้น ในทำนองเดียวกับการเข้าสู่โบสถ์/เจดีย์ที่ต้องผ่านประตูระเบียงคดเข้าไปก่อน จึงจะเข้าสู่ประตูอาคารเข้าไปภายในได้ มีส่วนทำให้งานสถาปัตยกรรมสมัยใหม่แสดงลักษณะไทย	

14

15

คำถาม: การก่อรูปทางสถาปัตยกรรม

คำอธิบาย-ภาพประกอบ	คำถามสำหรับสภาพนึก	ระดับความเห็น
- สถาปัตยกรรมไทยไม่รวมประโยชน์ใช้สอยต่างๆ ไว้ในอาคารหลังเดียว แต่มีการแยกออกเป็นอาคารย่อย เช่นกรณีเรือนไทยมีการแยกเป็น เรือนนอน เรือนครัว หอนั่ง เป็นต้น โดยจัดวางล้อมรอบชาน	16. การกระจายอาคารออกเป็นมวลขนาดย่อยๆ ไม่รวมเป็นมวลเดียว โดยจัดวางล้อมชาน/ลานกลาง เป็นวิธีการหนึ่งในการจัดกลุ่มอาคารสมัยใหม่ที่สะท้อนการสืบสานลักษณะไทยไว้ในงานสถาปัตยกรรม	น้อย 1 2 3 4 5 มาก
- กรณีวัดก็เช่นเดียวกัน ไม่นิยมนรวมประโยชน์ใช้สอยทั้งหลายไว้ในอาคารหลังเดียว มีการแยกสร้างอาคารแต่ละหลังเพื่อใช้ประโยชน์เฉพาะแต่ละอย่าง เช่น โบสถ์ วิหาร เจดีย์ เป็นต้น โดยจัดวางเรียงกันเป็นแนว	17. การกระจายอาคารออกเป็นมวลขนาดย่อยๆ ไม่รวมเป็นมวลเดียว โดยจัดวางเรียงกันเป็นแนวตรง เป็นวิธีการหนึ่งในการนำลักษณะสถาปัตยกรรมไทยมาใช้ในการจัดกลุ่มอาคารสมัยใหม่	น้อย 1 2 3 4 5 มาก
- การจัดวางอาคารภายในวัดอีกอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วิหาร เจดีย์ ที่มีความสำคัญซึ่งเป็นอาคารประธานของวัด มักจัดวางโดยให้อาคารสำคัญเป็นประธาน และมีอาคารบริวารเช่นวิหารคด ล้อมรอบ	18. การจัดกลุ่มอาคารโดยมีอาคารประธานเป็นหลักอยู่ตรงกลาง โอบล้อมโดยรอบด้วยอาคารบริวาร เป็นแนวทางหนึ่งในการสร้างลักษณะไทยในงานสถาปัตยกรรมสมัยใหม่	น้อย 1 2 3 4 5 มาก

คำถาม: การก่อรูปทางสถาปัตยกรรม

คำอธิบาย-ภาพประกอบ	คำถามสำหรับสภาพนิวก	ระดับความเห็น
	22. การใช้หลังคาจั่วซ้อนขึ้น แสดงถึงฐานานุศักดิ์ของอาคารประเภทวัง หากนำมาใช้กับอาคารที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์ เช่น อาคารหออัครศิลปิน เป็นการรักษาเอกลักษณ์ไว้ในงานสถาปัตยกรรมสมัยใหม่	น้อย 12345 มาก
	23. การใช้หลังคายอดแหลม แสดงถึงฐานานุศักดิ์ของอาคารประเภทวัง หากนำมาใช้กับอาคารที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์ เช่น อาคารเฉลิมพระเกียรติ 7 รอบพระชนมพรรษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นการรักษาเอกลักษณ์ไทยไว้ในงานสถาปัตยกรรมสมัยใหม่	น้อย 12345 มาก
	24. การนำ ไตรภูมิ อันเป็นคติจักรวาลตามแนวพุทธศาสนามาใช้เป็นแนวความคิดหลักในการออกแบบ เป็นปัจจัยหนึ่งในการสร้างเอกลักษณ์ไทยในงานสถาปัตยกรรมสมัยใหม่	น้อย 12345 มาก

คำถาม: การก่อรูปทางสถาปัตยกรรม

คำอธิบาย-ภาพประกอบ	คำถามสำหรับสถาปนิก	ระดับความเห็น
- ในอดีตสถาปัตยกรรมไทยมีชนบทฐานันต์ติดกักกับ เพื่อแสดงฐานะที่แตกต่างกันของผู้ใช้ เช่นอาคาร สำหรับพระมหากษัตริย์ มีการใช้หลังคาซ้อนชั้น มี เรือนยอดเรียวยแหลม เป็นต้น ซึ่งอาคารสำหรับ สาธารณชนจะใช้แบบเดียวกันนี้ไม่ได้	25. ชนบทฐานันต์กักตั้งซึ่งเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของ สถาปัตยกรรมไทย หากนำมาใช้กับงานสถาปัตยกรรมที่สร้าง ขึ้นในสังคมปัจจุบันซึ่งมีหลากหลายประเภท ไม่ได้จำกัดอยู่ เพียงวัดและวังเช่นในอดีต ควรทำได้ โดยอนุโลมใช้กับอาคาร ที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์	น้อย 1 2 3 4 5 มาก
- ไตรภูมิ คือจักรวาลตามคติพุทธศาสนา ประกอบด้วย ภูมิสาม ได้แก่ กามภูมิ รูปภูมิ และอรูปภูมิ อย่างไรก็ตาม ภูมิทั้งสามจัดอยู่ในโลกียภูมิซึ่งพุทธ ศาสนาสอนให้หลุดพ้นไปสู่ภูมิที่สูงกว่าคือ โลกุตร ภูมิหรือนิพพาน	26. ไตรภูมิเป็นคติจักรวาลตามแนวพุทธศาสนาที่มีมาแต่โบราณ แต่สามารถนำมาใช้ในการออกแบบงานสถาปัตยกรรม สมัยใหม่ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอาคารสาธารณะที่มี ความสำคัญระดับชาติ	น้อย 1 2 3 4 5 มาก
	27. เอกลักษณ์ไทยในงานสถาปัตยกรรมสมัยโบราณเกิดขึ้นจาก ปัจจัยแห่งบริบทในอดีตซึ่งแตกต่างจากบริบทปัจจุบันอย่าง มาก ดังนั้น การสร้างเอกลักษณ์ไทยในงานสถาปัตยกรรม สมัยใหม่จึงไม่ควรนำรูปแบบจากอดีตมาใช้โดยตรง ควร สร้างสรรค์โดย ‘คิดใหม่ทำใหม่’	น้อย 1 2 3 4 5 มาก

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Faculty of Architecture and Planning, Thammasat University

อาคารคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12121
E-mail: research.mtao@gmail.com

เรื่อง ขอความเห็นชอบแบบสอบถามการสร้างสรรค์เอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่
เรียน ท่านผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้วยสถาปณีสถิต เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมปัจจุบัน ภายในกระแสโลกาภิวัตน์ ได้ทำให้สังคมไทยเป็นสังคมพหุ
ลักษณะมากขึ้น มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม รูปแบบสถาปัตยกรรมได้ฉีกแนวไปจากเดิมมาก จึงเกิดคำถามว่า
เอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทยยังเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับสังคมไทยสมัยใหม่มากน้อยเพียงใด

ทั้งนี้ จากข้อสังเกตเบื้องต้น พบว่า รากฐานทางวัฒนธรรมทั้งความคิดเชิง ตลอดจนการสืบทอดทางวัฒนธรรม
ยังคงเป็นปัจจัยสำคัญต่อการสร้างสรรค์รูปแบบสถาปัตยกรรม และมีการโยกย้ายอัตลักษณ์/เอกลักษณ์ไทย ตาม
ประเภทอาคาร ตามความต้องการลักษณะท้องถิ่น ตลอดจนถึงเอกลักษณ์ไทยในทางสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ ที่ป็นงาน
ระดับชาติ

งานวิจัยนี้ ซึ่งได้รับการสนับสนุนวิทยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย จึงมุ่งมั่นที่จะหาคำตอบ
สำหรับโจทย์วิจัยดังกล่าวข้างต้น ความคิดเห็นอันทรงคุณค่าของท่านในฐานะ ‘คนทั่วไป’ ย่อมมีความสำคัญต่อการทำให้
งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงลงด้วยดี และผลงานวิจัยนี้ย่อมจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม ต่อวงการศึกษา และการศึกษ
ด้านสถาปัตยกรรม

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่ได้ร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้

ด้วยความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. วิมลสิทธิ์ หรั่งงูร)

หัวหน้าโครงการวิจัย

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมืองมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบ

☐ กลุ่มคนทั่วไป

ข้อมูลเฉพาะต่อไปนี้เกี่ยวกับผู้ตอบ เป็นส่วนจำเป็นสำหรับการตรวจสอบคุณสมบัติ
ของผู้ตอบตามเกณฑ์ที่กำหนดสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม คณะผู้วิจัย
จะใช้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบเพื่อการนี้เท่านั้น และไม่มีการเผยแพร่เป็นรายบุคคล

1. ชื่อ-สกุล _____

2. อายุ _____ ปี 3. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

4. สถานที่ทำงาน _____

5. การศึกษาระดับปริญญา ☐ ดริ ☐ โท ☐ เอก

☐ อื่น ๆ โปรดระบุ _____

6. ประสบการณ์การทำงานรวม _____ ปี _____ เดือน

7. สาขาวิชาชีพ (ในขณะทำงาน) _____

8. ในกรณีที่ผู้ตอบยินยอมให้ติดต่อกลับ:

โทร _____ E-mail: _____

บันทึกของผู้เก็บรวบรวมแบบสอบถาม:

_____
_____
_____
_____

นิยามของคำสำคัญ ๆ

ใจบ้าน : เป็นพื้นที่ศูนย์กลางของชุมชนอยู่อาศัยซึ่งชาวชุมชนพบปะและประกอบกิจกรรมชุมชนร่วมกัน

ชาน/นอกชาน : บริเวณพื้นที่ที่อยู่พ้นนอกชายคาและระเบียบสำหรับใช้ประกอบกิจกรรมต่าง ๆ

ฐานานุศักดิ์ : ศักดิ์ของสถาปัตยกรรมที่แสดงฐานะแตกต่างกันทางสังคมของผู้ใช้อาคาร โดยใช้ลักษณะ/องค์ประกอบบางอย่างเป็นสัญลักษณ์ เช่น อาคารสำหรับพระมหากษัตริย์มีเรือนยอดเรียวยาวแหลม มีการใช้หลังคาจั่วซ้อนกัน เป็นต้น ซึ่งอาคารสำหรับสาธารณชนจะใช้แบบเดียวกันไม่ได้

ไตรภาค : ส่วนประกอบ 3 ส่วนของสถาปัตยกรรมไทย ได้แก่ ฐาน ตัวอาคาร และยอด เช่น เจดีย์ ประกอบด้วย ฐาน องค์ระฆัง และปียอด ขณะที่เรือนไทย ประกอบด้วย เสาลอย ตัวเรือน และหลังคาจั่ว เป็นต้น

ไตรภูมิ : จักรวาลตามคติพุทธศาสนา ประกอบด้วยภูมิสาม ได้แก่ กามภูมิ รูปภูมิ และอรูปภูมิ จักรวาลมีเขาพระสุเมรุเป็นแกนกลาง ล้อมรอบด้วยภูเขา 7 ชั้น เรียกว่า สัตบริภัณฑ์ ถัดออกไปเป็นทะเลจนสุดกำแพงจักรวาล ตลอดความสูงของเขาสุมเมรุเป็นชั้นกามภูมิ ชั้นรูปภูมิและอรูปภูมิอยู่เหนือขึ้นไปตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ภูมิทั้งสาม จัดอยู่ในโลกียภูมิซึ่งพุทธศาสนาสอนให้หลุดพ้นไปสู่ภูมิที่สูงกว่าคือ โลกุตระภูมิ หรือ นิพพาน

แนวแกน (axis) : แนวเส้นตรงที่พาดผ่านอาคาร เป็นเสมือนเส้นแกนของอาคาร ใช้เป็นเส้นอ้างอิงในการจัดอาคารที่อยู่ทั้งสองด้านให้มีความสมดุล ทั้งนี้ แนวแกนเป็นเส้นสมมุติที่ไม่ปรากฏในอาคารจริง

บันลม : แผ่นไม้แบนสำหรับปิดทางด้านหัวและท้ายของหลังคาเพื่อป้องกันลมตีกระเบื้องมุงหลังคา

ระเบียง : บริเวณพื้นที่เชื่อมต่อออกไปด้านข้างตัวอาคารและมีหลังคาหรือชายคาคลุม

รูปลักษณะเชิงสัญลักษณ์ : รูปลักษณ์ (image) ที่สื่อความหมายทางสัญลักษณ์ (symbolism) รูปลักษณ์อาจเป็นไปตามคติความเชื่อต่าง ๆ ความหมายที่ต้องการสื่อ ซึ่งรวมถึงเอกลักษณ์ไทย ความหมายเฉพาะต่าง ๆ (signification) ซึ่งรวมถึงลำดับศักดิ์ หรือฐานานุศักดิ์เหล่านี้เป็นความหมายทางสัญลักษณ์ที่แสดงออกทางรูปลักษณ์

ลาน : บริเวณที่ว่าง หรือสนาม

สถาปัตยกรรมพื้นถิ่น : สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นในแต่ละท้องถิ่นที่มีลักษณะแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม รูปแบบอาจพัฒนาไปจากรูปแบบเดิม เพื่อให้เหมาะสมกับการดำเนินชีวิต โดยใช้วัสดุก่อสร้างที่หาได้จากท้องถิ่นนั้น ๆ

สมมาตร (symmetry) : ลักษณะสมดุลแบบเท่ากันทั้งสองด้าน เมื่อลากเส้นผ่านกึ่งกลางของอาคาร ส่วนของอาคารทั้งสองด้านจะเหมือนกันทุกประการ

สังคมแบบพหุนิยม : สังคมที่ให้ความสำคัญกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมเกิดการผสมผสานปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ร่วมกับท้องถิ่นวิวัตน์

สัดส่วน : ความสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสมระหว่างขนาดต่างๆ ขององค์ประกอบหนึ่ง เช่น สัดส่วนของความกว้างต่อความสูง หรือระหว่างองค์ประกอบที่แตกต่างกัน เช่น สัดส่วนของพื้นที่อาคารต่อพื้นที่น้ำ

อัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรม : เกิดจากบริบท เช่น สภาพภูมิอากาศ สภาพสังคม วัฒนธรรม และสภาพกายภาพของที่ตั้ง ฯลฯ

เอกลักษณ์อัตลักษณ์ : ในภาพรวมเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมระดับชาติ ย่อมพิจารณาได้จากลักษณะร่วมของอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของท้องถิ่นในภูมิภาคต่าง ๆ

คำถาม: การก่อรูปทางสถาปัตยกรรม

คำอธิบาย-ภาพประกอบ	คำถามสำหรับคนทั่วไป	ระดับความเห็น
- สถาปัตยกรรมในแต่ละภูมิภาคของไทยต่างก็มีลักษณะเฉพาะท้องถิ่นแตกต่างกันไป เป็นต้นว่าเรือนไทยภาคกลางก็ไม่เหมือนเรือนล้านนาของชาวเหนือ อย่างไรก็ตาม ก็มีลักษณะร่วมบางประการ เช่น ได้ทุนสูง หลังคาจั่ว เป็นต้น	1. ในภาพรวม เอกลักษณะทางสถาปัตยกรรมระดับชาติของไทย ย่อมเกิดจากลักษณะเฉพาะที่มีร่วมกันของสถาปัตยกรรมท้องถิ่นในภูมิภาคต่าง ๆ	น้อย มาก
	2. ในสังคมภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ในปัจจุบัน ซึ่งสิ่งต่างๆ มีลักษณะเหมือนกันทั่วโลก จำเป็นต้องสร้างสรรคงานสถาปัตยกรรมให้มีเอกลักษณ์ไทย	น้อย มาก
- บริบทในทางสถาปัตยกรรม ได้แก่ สภาพภูมิประเทศ สภาพภูมิอากาศ สภาพสังคมวัฒนธรรม ฯลฯ	3. งานสถาปัตยกรรมที่ได้รับการสร้างสรรคให้สอดคล้องกับบริบท ย่อมก่อให้เกิดลักษณะไทยขึ้นโดยปริยาย โดยไม่จำเป็นต้องตั้งใจออกแบบให้มีลักษณะไทย	น้อย มาก

คำถาม: การก่อรูปทางสถาปัตยกรรม

คำอธิบาย-ภาพประกอบ	คำถามสำหรับคนทั่วไป	ระดับความเห็น
-รูปแบบในอดีตที่มีลักษณะไทย คือ รูปแบบของวัดและวัง จัดเป็นรูปแบบ 'ของสูง' ซึ่งมีเงื่อนไขด้านขนานฐานันต์ที่ดีกำกับอยู่ และมีข้อจำกัดในการนำมาใช้กับอาคารประเภทอื่น	4. อาคารบางประเภทที่มีความสำคัญระดับชาติ เช่น รัฐสภา ศูนย์การประชุมแห่งชาติ ฯลฯ มักได้รับการกำหนดให้มีลักษณะไทย แต่อาคารดังกล่าวไม่เคยมีในอดีต จึงควรผ่อนคลายเงื่อนไขด้านขนานฐานันต์ที่ดีลงไปบ้าง โดยอนุโลมให้นำรูปแบบจากอดีตมาใช้ได้	น้อย 1 2 3 4 5 มาก
	5. การออกแบบอาคารที่มุ่งผลทางด้านธุรกิจหากมีการละเมิดขนานฐานันต์ที่ดี เช่น การใช้รูปแบบโรงแรมที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับวัดเพื่อแสดงลักษณะไทยของท้องถิ่น เป็นเหตุผลที่สามารถยอมรับได้	น้อย 1 2 3 4 5 มาก
-ในอดีตอาคารสาธารณะจำกัดประเภทอยู่เพียงวัดและวัง ขณะที่อาคารสาธารณะในสังคมสมัยใหม่มีมากขึ้นขนาดใหญ่โตและมีความซับซ้อนด้านประโยชน์ใช้สอย	6. อาคารในสังคมสมัยใหม่อยู่ในกาลเวลาและบริบทที่แตกต่างจากอดีต การสร้างสรรค์ให้มีลักษณะไทยตามแบบเดิมๆ เป็นไปไดยาก จึงไม่จำเป็นต้องสร้างสรรค์ให้มีลักษณะไทย	น้อย 1 2 3 4 5 มาก

คำถาม: การก่อรูปทางสถาปัตยกรรม

คำอธิบาย-ภาพประกอบ	คำถามสำหรับคนทั่วไป	ระดับความเห็น
- "อย่าปลูกเรือนขวางตะวัน" เป็นคำกล่าวของไทยที่มีมาแต่โบราณ หมายความว่า ควรปลูกเรือนตามตะวัน ซึ่งนักวิชาการปัจจุบันมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกันว่า เป็นการวางอาคารที่สอดคล้องกับทิศทางแดดลม โดยเอาด้านแคบหันเข้าวัดแคตทางทิศตะวันออก-ตะวันตก และเอาด้านยาวหันรับลมที่พัดมาจากทิศใต้	7. การวางทิศทางอาคารตามตะวัน คือวางให้ด้านยาวของอาคารทอดตัวไปตามแนวตะวันออก-ตะวันตก เป็นการนำคติไทยมาสืบสานไว้ในงานสถาปัตยกรรมสมัยใหม่	น้อย มาก
- ตามคติไทย ทิศตะวันออกเป็นทิศมงคล ส่วนทิศตะวันตกเป็นทิศอัปมงคล เป็นทิศของคนตาย จึงนิยมวางอาคารโดยหันด้านหน้าไปทางตะวันออก เว้นแต่อาคารเกี่ยวกับคนตาย เช่น เมรุเผาศพ เป็นต้น จึงจะวางหันหน้าไปทางตะวันตก	8. การวางอาคารโดยหันด้านหน้าไปทางทิศตะวันออก เป็นการรักษาคติแบบไทยๆ ไว้ในงานสถาปัตยกรรมสมัยใหม่	น้อย มาก
- ทิศที่แม่ไม้อยู่เบื้องหน้า หรือเรียกสั้น ๆ ว่า ทิศแม่หน้า เป็นทิศมงคลตามคติไทยเช่นกัน เพราะในอดีตแม่หน้าเป็นเสมือนทางสัญจรสายหลัก อาคารบ้านเรือนปลูกหันหน้าไปทางนี้ทั้งสิ้น	9. การวางอาคารโดยหันด้านหน้าไปทางแม่หน้า เป็นการสร้างลักษณะไทยให้ปรากฏในงานสถาปัตยกรรมสมัยใหม่	น้อย มาก

คำถาม: การก่อรูปทางสถาปัตยกรรม

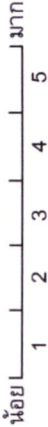
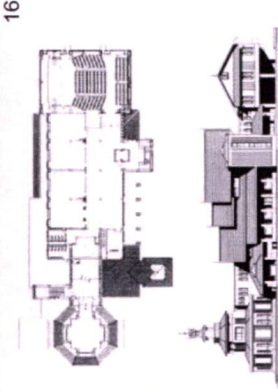
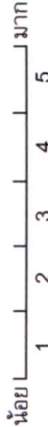
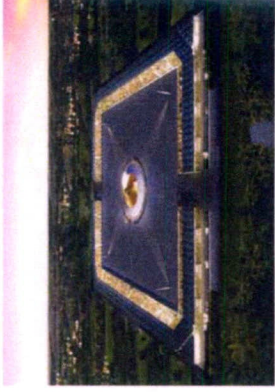
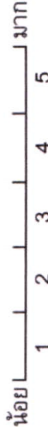
คำอธิบาย-ภาพประกอบ	คำถามสำหรับคนทั่วไป	ระดับความเห็น
	10. ในกรณีที่อาคารไม่ได้ตั้งอยู่ริมแม่น้ำ การจัดให้มีสระน้ำอยู่ด้านหน้าอาคาร มีส่วนทำให้เกิดเอกลักษณ์ไทยในงานสถาปัตยกรรมสมัยใหม่	น้อย 1 2 3 4 5 มาก
10 - แนวแกน (axis) เป็นแนวเส้นตรงที่พาดผ่านอาคารใช้เป็นเส้นอ้างอิงในการจัดอาคารที่อยู่ทั้งสองด้านให้มีความสมดุล ทั้งนี้ แนวแกนเป็นเส้นสมมุติที่ไม่ปรากฏในอาคารจริง	11. การวางผังอาคารโดยกำหนดใหม่แนวกั้น เป็นการสืบสานลักษณะไทยไว้ในงานสถาปัตยกรรมสมัยใหม่	น้อย 1 2 3 4 5 มาก
	12. สถาปัตยกรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่งอาคารราชการและอาคารสาธารณะที่จัดให้มีลักษณะสมมาตร คือ ปีกซ้ายและขวาของอาคารมีลักษณะเหมือนกัน เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดลักษณะไทย	น้อย 1 2 3 4 5 มาก
12		

คำถาม: การก่อรูปทางสถาปัตยกรรม

คำอธิบาย-ภาพประกอบ	คำถามสำหรับคนทั่วไป	ระดับความเห็น
- เรือนไทยเป็นเรือนยกพื้น ได้ฤกษ์สูง โดยพื้นเรือนมีระดับลดหลั่นกัน จากพื้นห้องนอนลดระดับสู่พื้นที่ป่า 40 เซนติเมตร และจากพื้นพาไลลดระดับสู่พื้นที่ฐานอีก 40 เซนติเมตร	13. การวางอาคารโดยเจาะจงให้ด้านหน้าหลัง ชาย-ขวา สัมพันธ์กับทิศตะวันออก-ตะวันตก เห็นได้-ได้มีส่วนในการสืบสานลักษณะไทยไว้ในงานสถาปัตยกรรมสมัยใหม่	น้อย 1 2 3 4 5 มาก
	14. การกำหนดให้พื้นที่ของอาคารมีความสูงต่ำต่างกันเป็นหลายระดับ ไม่เรียบเสมอกันทั้งหมด เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้งานสถาปัตยกรรมสมัยใหม่แสดงลักษณะไทย	น้อย 1 2 3 4 5 มาก
	15. การจัดลำดับการเข้าไปสู่อาคารโดยค่อยๆ ให้ผ่านพื้นที่ประตูเข้าไปทีละชั้น เป็นการสะท้อนลักษณะไทยไว้ในงานสถาปัตยกรรมสมัยใหม่	น้อย 1 2 3 4 5 มาก

คำถาม: การก่อรูปทางสถาปัตยกรรม

คำอธิบาย-ภาพประกอบ	คำถามสำหรับคนทั่วไป	ระดับความเห็น
	16. การกระจายอาคารออกเป็นหลังย่อยๆ ไม่รวมเป็นหลังเดียว โดยจัดวางล้อมรอบลานกลาง เป็นวิธีการหนึ่งในการจัดกลุ่มอาคารที่ก่อให้เกิดเอกลักษณ์ไทยในงานสถาปัตยกรรมสมัยใหม่	น้อย มาก
	17. การกระจายอาคารออกเป็นหลังย่อยๆ ไม่รวมเป็นหลังเดียว โดยจัดวางเรียงกันเป็นแนวตรง เป็นวิธีการหนึ่งในการจัดกลุ่มอาคารสมัยใหม่ที่ก่อให้เกิดเอกลักษณ์ไทยในงานสถาปัตยกรรม	น้อย มาก
	18. การมีอาคารประธานเป็นหลังที่อยู่ตรงกลาง โอบล้อมโดยรอบด้วยอาคารบริวาร ในทำนองเดียวกับเจดีย์ที่มีวิหารคดล้อมรอบ เป็นแนวทางหนึ่งในการนำการจัดกลุ่มอาคารแบบเดิมของไทยมาสืบสานไว้ในงานสถาปัตยกรรมสมัยใหม่	น้อย มาก

คำถาม: การก่อรูปทางสถาปัตยกรรม

คำอธิบาย-ภาพประกอบ	คำถามสำหรับคนทั่วไป	ระดับความเห็น
	22. การใช้หลังคาซ้อนชั้น แสดงถึงฐานันต์ศักดิ์ของอาคารประเภทวัง หากนำมาใช้กับอาคารที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์ เช่น ที่อาคารหออัครศิลปิน เป็นการรักษาเอกลักษณ์ไทยไว้งานสถาปัตยกรรมสมัยใหม่	น้อย 1 2 3 4 5 มาก
	23. การใช้หลังคายอดแหลม แสดงถึงฐานันต์ศักดิ์ของอาคารประเภทวัง หากนำมาใช้กับอาคารที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์ เช่น ที่อาคารเฉลิมพระเกียรติ 7 รอบพระชนมพรรษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้งานสถาปัตยกรรมสมัยใหม่แสดงเอกลักษณ์ไทย	น้อย 1 2 3 4 5 มาก
	24. การนำ ไตรภูมิ อันเป็นคติจักรวาลตามแนวพุทธศาสนาใช้เป็นแนวความคิดหลักในการออกแบบ ด้วยการนำเจดีย์ประดิษฐ์ฐานไว้ที่ส่วนบนสุดของอาคาร ทำให้รับรู้ความเป็นไทยในงานสถาปัตยกรรมสมัยใหม่	น้อย 1 2 3 4 5 มาก

คำถาม: การก่อรูปทางสถาปัตยกรรม

คำอธิบาย-ภาพประกอบ	คำถามสำหรับคนทั่วไป	ระดับความเห็น
- ในอดีตสถาปัตยกรรมไทยมีขนบฐานุคติกำกับ เพื่อแสดงฐานะที่แตกต่างกันของผู้ใช้ เช่นอาคารสำหรับพระมหากษัตริย์มีเรือนยอดเรียวแหลม มีการใช้หลังคาซ้อนชั้น เป็นต้น ซึ่งอาคารสำหรับสาธารณชนจะใช้แบบเดียวกันนี้ไม่ได้	25. ขนบฐานุคติที่ดีซึ่งเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของสถาปัตยกรรมไทย หากนำมาใช้กับงานสถาปัตยกรรมที่สร้างขึ้นในสังคมปัจจุบันซึ่งมีหลากหลายประเภท ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงวัดและวังเช่นในอดีต ควรทำได้ โดยอนุโลมใช้กับอาคารที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์	น้อย 1 2 3 4 5 มาก
- ไตรภูมิ คือจักรวาลตามคติพุทธศาสนา ประกอบด้วยภูมิสาม ได้แก่ กามภูมิ รูปภูมิ และอรูปภูมิ อย่างไรก็ตาม ภูมิทั้งสามจัดอยู่ในโลเกียภูมิ ซึ่งพุทธศาสนาสอนให้หลุดพ้นไปสู่ภูมิที่สูงกว่าคือ โลกุตระภูมิหรือนิพพาน	26. ไตรภูมิเป็นคติจักรวาลตามแนวพุทธศาสนาที่มีมาแต่โบราณ แต่ยังคงมีความสำคัญต่อสังคมไทยและการสร้างสรรค์งานสถาปัตยกรรมในปัจจุบัน โดยเฉพาะอาคารสาธารณะที่มีความสำคัญระดับชาติ	น้อย 1 2 3 4 5 มาก
	27. เอกลักษณ์ไทยในงานสถาปัตยกรรมสมัยโบราณเกิดขึ้นจากปัจจัยแห่งบริบทในอดีตซึ่งแตกต่างจากบริบทปัจจุบันอย่างมาก ดังนั้น การสร้างเอกลักษณ์ไทยในงานสถาปัตยกรรมสมัยใหม่จึงไม่ควรนำรูปแบบจากอดีตมาใช้โดยตรง ควรสร้างสรรค์โดย 'คิดใหม่ทำใหม่'	น้อย 1 2 3 4 5 มาก

ภาคผนวก 5

รายการจัดสัมมนาทางวิชาการเรื่อง “เอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ในบริบทสังคมปัจจุบัน”
เพื่อการอภิปรายผลของงานวิจัย

1. ครั้งที่ 1

รายชื่อวิทยากร	สถานที่	วัน/เวลา
รองศาสตราจารย์ ดร. ต้นข้าว ปาณินท์	ห้อง 415 อาคารคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	21 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 เวลา 9.00 – 12.30 น.
คุณสุริยะ อัมพันศิริรัตน์	ห้อง 415 อาคารคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	21 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 เวลา 9.00 – 12.30 น.

2. ครั้งที่ 2

รายชื่อวิทยากร	สถานที่	วัน/เวลา
คุณวรรณพร พรประภา	ห้อง 314 อาคารคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	29 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 เวลา 9.00 – 12.30 น.
คุณชาติวี ไลดาลิตสกุล	ห้อง 314 อาคารคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	29 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 เวลา 9.00 – 12.30 น.

คำถามสำหรับวิทยากรเกี่ยวกับเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ (15 ข้อ)

1. ความพยายามในการศึกษาและออกแบบงานสถาปัตยกรรมให้มีเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ เพื่อให้มีการสื่อสาร “สิ่งที่คุ้นเคย” ผู้คนรับรู้ได้ เชื่อมโยงกับอดีตในเชิงวัฒนธรรมได้นั้น นับว่ามีเหตุผลหรือความจำเป็นประการใดหรือไม่
2. หากเห็นด้วยกับการสื่อสารด้วย “สิ่งที่คุ้นเคย” ท่านคิดว่าน่าจะเป็นการสื่อสารด้วยแนวคิดเชิงนามธรรม (abstract concept) ก็เป็นการเพียงพอ เช่น ความโปร่งโล่ง ความสบาย ฯลฯ หรือว่าจะต้องสื่อสารด้วยรูปแบบที่มีความชัดเจนเชิงรูปธรรม เช่น รูปแบบระเบียบมีเสาเฉลียงรายล้อมลาน เป็นต้น
3. การนำรูปแบบอาคารประเภทวัดในอดีตมาใช้กับอาคารประเภทโรงแรมในปัจจุบัน หรือการนำรูปแบบการจัดผังของเรือนพักอาศัย มาเป็นต้นแบบการจัดผังอาคารสมัยใหม่ เช่น ศูนย์การประชุม เป็นต้น นับได้ว่ามีผลกระทบเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด
4. จำเป็นหรือไม่ที่จะออกแบบให้มีการสืบสานอัตลักษณ์ท้องถิ่น เฉพาะในท้องถิ่นนั้น ๆ และมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร หากมีการนำอัตลักษณ์ของท้องถิ่นหนึ่งไปใช้ไปอีกท้องถิ่นหนึ่ง ซึ่งเท่ากับเป็นการแสดงอัตลักษณ์นอกบริบท
5. การนำลักษณะทางกายภาพของงานสถาปัตยกรรมในอดีตมาใช้โดยมีการปรับรูปแบบตามบริบทสมัยใหม่ เพื่อเป็นการสื่อสาร “สิ่งที่คุ้นเคย” ที่จัดเป็นการสืบสานทางวัฒนธรรม มีความเป็นไปได้หรือไม่ และมีความเหมาะสมเพียงใด ในกรณีต่อไปนี้ :
  - 5.1 รูปสัญลักษณ์ในภาพรวม เช่น หลัภาพทระจั่ว ลักษณะไตรภาค ฯลฯ
  - 5.2 การจัดระเบียบ “scale” และ “proportion” ที่อิงกับรูปแบบเดิม
  - 5.3 การใช้องค์ประกอบ ส่วนประกอบ หรือส่วนประดับตกแต่ง เช่น ค้ำยัน ชุ่มประตู่ ลวดลาย ช่องเปิด ฯลฯ
6. การจัดพื้นที่ใช้สอยที่สะท้อนลักษณะการจัดพื้นที่ใช้สอยของงานสถาปัตยกรรมในอดีตมีความเป็นไปได้หรือไม่ และมีความเหมาะสมเพียงใดสำหรับงานสถาปัตยกรรมปัจจุบัน
  - 6.1 ลักษณะฐาน ดาน การรายล้อม การเชื่อมต่อพื้นที่
  - 6.2 ลักษณะการจัดที่มีลำดับการเข้าถึง
  - 6.3 ลักษณะการจัดเป็นกลุ่มอาคารขนาดเล็กในทำนองเดียวกับเรือนไทย
7. ถ้าวัสดุและเทคโนโลยีการก่อสร้างในสังคมปัจจุบันได้มีการพัฒนาไปมาก การยึดติดกับวัสดุก่อสร้าง โครงสร้าง และการก่อสร้างที่เคยเป็นมาในอดีตมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร และควรพิจารณาในมิติของ “สัจจะ” ด้วยหรือไม่

- 7.1 วัสดุ เช่น วัสดุผนังหลังคาโดยมีการเสริมวัสดุกันการรั่วซึม
- 7.2 โครงสร้าง เช่น การใช้โครงสร้างเหล็ก แต่แสดงออกคล้ายคลึงกับโครงสร้างไม้
- 7.3 การก่อสร้าง เช่น การหุ้มเสาคอนกรีตเสริมเหล็กสี่เหลี่ยมด้วยไม้รอบเสาให้ดูเป็นเสาไม้กลม
8. การสร้างสภาวะสบายทางอุณหภูมิ (Thermal Comfort Zone)
  - 8.1 ด้วยการปิดกั้นสภาวะภายนอกออกจากสภาวะภายใน เป็นรูปแบบที่มักเรียกกันว่า **“แบบตู้เย็น”** มีความเหมาะสมอย่างไรในสภาพการณ์ปัจจุบันและจะนำไปสู่การสร้างสรรค์เอกลักษณ์ไทยสมัยใหม่ได้หรือไม่
  - 8.2 ด้วยการออกแบบอาคารให้มีลักษณะโปร่ง/พรุน เพื่อให้มีการระบายความร้อน เพื่อลดความเป็น **“กระดิกน้ำร้อน”** ซึ่งจะช่วยลดการใช้พลังงานในระบบปรับอากาศที่ใช้กับพื้นที่ใช้งานหลัก ในลักษณะเช่นนี้เป็นการส่งเสริมการสร้างสรรค์เอกลักษณ์ไทยหรือไม่
9. การสร้างสภาวะสบายทางสายตา โดยการจัดให้มีลำดับจากความสว่างสู่ความสลัวและความมืด เช่นที่ปรากฏในเรือนไทย จากความสว่างในพื้นที่ชาน สู่ความสลัวในพื้นที่ระเบียง และความมืดในพื้นที่ภายในตัวเรือน จัดเป็น**ภูมิปัญญาที่ควรจะได้มีการสืบสานต่อ** เพื่อแสดงเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่หรือไม่ อย่างไร
10. ในลักษณะความสัมพันธ์กับธรรมชาติ เพื่อแสดงออกเอกลักษณ์ไทย
  - 10.1 ควรเป็นไปในลักษณะ**เอาชนะธรรมชาติ** หรือ**อยู่ร่วมกับธรรมชาติ**
  - 10.2 หากเป็นการ**เอาชนะธรรมชาติ** ควรมีรูปแบบการจัดอย่างไร
    - ก. ธรรมชาติที่เป็นต้นไม้
    - ข. ธรรมชาติที่เป็นน้ำ
  - 10.3 หากเป็นการ**อยู่ร่วมกับธรรมชาติ** ควรมีรูปแบบการจัดอย่างไร
    - ก. ธรรมชาติที่เป็นต้นไม้
    - ข. ธรรมชาติที่เป็นน้ำ
11. กระแสโลกาภิวัตน์พร้อมกับการพัฒนาสู่ความทันสมัย ตามความเห็นของท่านคิดว่าทำให้เกิด
  - 11.1 การเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลกาภิวัตน์**มากขึ้นตามลำดับ** อย่างไร
  - 11.2 ความตื่นตัวในกระแสท้องถิ่นภิวัตน์ ทำให้เกิด**การผสมผสานแนวคิดโลกาภิวัตน์กับท้องถิ่นภิวัตน์** ได้หรือไม่อย่างไร
12. ด้วยอิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์ที่มีมากขึ้น ๆ อาจมีผลกระทบต่อการสลายตัวของคติความเชื่อและประเพณีต่างๆ ท่านคิดว่าในอนาคตรากทางวัฒนธรรมจะเลือนรางไปจนไม่เป็นเงื่อนไขที่ทำให้ต้องสร้างสรรค์เอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทยอีกต่อไป หรือว่ารากทางวัฒนธรรมจะคงอยู่กับคนไทย

13. สังคมไทยยุคนี้มีเรื่องของ **"ที่ต่ำที่สูง"** ควบคู่กับความเป็นไทย ถ้าเช่นนั้น**ความสัมพันธ์ระหว่างฐานานุรูปกับฐานานุศักดิ์** ย่อมเป็นเงื่อนไขที่คือนำมาพิจารณาในการสร้างบรรทัดฐานสถาปัตยกรรม โดยมีข้อยกเว้นหรือไม่ ในกรณีนี้จำเป็นต้องแสดงเอกลักษณ์ไทยในงานสถาปัตยกรรมสำหรับอาคารประเภทที่มีความสำคัญระดับชาติในสังคมปัจจุบัน แต่เป็นประเภทที่ไม่มีในอดีต จึงจำเป็นต้องนำลักษณะ **"ของสูง"** จากสถาปัตยกรรมประเภทวัดและวังมาใช้ ท่านเห็นด้วยหรือไม่เพียรเพื่อการสื่อสาร **"สิ่งที่คุ้นเคย"**
14. แม้ว่าสังคมมีการพัฒนาสู่ความทันสมัยมากยิ่งขึ้น แต่**การคงลักษณะพื้นถิ่น/ท้องถิ่นร่วมสมัยยังคงเป็นเงื่อนไข** เพื่อการอนุรักษ์ภูมิวัฒนธรรม ในกรณีเช่นนี้ จำเป็นต้องละทิ้ง ตระกะ หรือสัจจะในงานออกแบบสถาปัตยกรรม ท่านเห็นด้วยหรือไม่
15. หากทิศทางของสถาปัตยกรรมเขียว และการพัฒนาอย่างยั่งยืน มีความสอดคล้องกับลักษณะที่เกิดจากภูมิปัญญาไทย (การพึ่งพา การอยู่ร่วมกันและการใช้ศักยภาพของธรรมชาติ) การออกแบบสถาปัตยกรรมตามเกณฑ์/มาตรฐานสากลเกี่ยวกับสถาปัตยกรรมเขียว และการพัฒนาอย่างยั่งยืนย่อมนำไปสู่การส่งเสริมเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ และจำเป็นต้องแก้ไขที่จะต้องกำหนดเกณฑ์หรือมาตรฐานเฉพาะ หรือแนวทางอื่นใด เพื่อให้ได้**สถาปัตยกรรมเขียวลักษณะไทย**

รายละเอียดการจัดทำโครงการวิจัย

1. **ทุนวิจัย:** “องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นพื้นฐานต่อการพัฒนา” จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
ระยะเวลา: 30 มิถุนายน พ.ศ. 2554 ถึง 29 มิถุนายน พ.ศ. 2557
  2. **โครงการวิจัยหลัก:**
การสร้างสรรค์เอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ (The Creation of Modern Thai Architectural Identity)
  3. **โครงการวิจัยหลักประกอบด้วย 6 โครงการวิจัย:**
    1. พื้นฐานเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทย (Fundamentals of Thai Architectural Identity)
    2. การก่อรูปทางสถาปัตยกรรม (Architectural Configuration)
    3. การจัดองค์ประกอบ รูปทรง และสัดส่วนทางสถาปัตยกรรม (Architectural Composition, Form and Scale/Proportion)
    4. ส่วนประกอบและส่วนประณีตสถาปัตยกรรม (Architectural Features and Refinement)
    5. สถาปัตยกรรมเขียวและการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Green Architecture and Sustainable Development)
    6. สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ภายใต้โลกาภิวัตน์และท้องถิ่นภิวัตน์ (Modern Thai Architecture under Globalization and Localization)
  4. **หัวหน้าโครงการวิจัย** **วิมลสิทธิ์ หรยางกูร**
คณะผู้วิจัย: **วีระ อินพันทัง**
สันติรักษ์ ประเสริฐสุข
อภิรักษ์ พงศ์เมธากุล
รุ่งรัตน์ เต็งแก้วประเสริฐ
บุษกร เสริฐวรกิจ
วิญญู อจรรักษ์
ชุติมา ขจรณรงค์วัฒนา
คณะผู้ช่วยวิจัย:
วิภาวี เลิศวงศ์คณากุล **ชวพัฒน์ สัมพันธ์รัตน์**
ศศิชา ศักดาวัฒนานนท์ **ขจิตา วุฒิกุลโกศล**
ธวัช ศรีพิพัฒน์กุล
เรวดี ประสานการ **ปวีณา ภูทอง**
ประวีณา ปานทอง
  5. **ประวัติคณะผู้วิจัยโครงการ “การก่อรูปทางสถาปัตยกรรม” :**

วีระ อินพันทัง

อดีตอาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปัจจุบันเป็นอาจารย์พิเศษ ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินผลงานทางวิชาการ และผลงานสถาปัตยกรรม ได้รับรางวัลงานสถาปัตยกรรมดีเด่น พ.ศ. 2530 จากสมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์ รางวัลผลงานวิจัยดีเยี่ยม ประจำปี 2538 จากสภาวิจัยแห่งชาติ เป็นหนึ่งในสถาปนิกที่ได้รับการตีพิมพ์แนวความคิดและผลงานในหนังสือ 581 Architects in the World

ศาสตราจารย์ ดร. วีระ อินพันทัง สำเร็จการศึกษาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม) จากมหาวิทยาลัยศิลปากร สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สิ่งแวดล้อมสรรค์สร้าง) จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีผลงานการออกแบบสถาปัตยกรรมตีพิมพ์ในวารสารและหนังสือทั้งในประเทศและต่างประเทศหลายฉบับ มีผลงานทางวิชาการทั้งบทความ หนังสือ และงานวิจัยหลายรายการ ซึ่งส่วนใหญ่มีสาระเกี่ยวกับสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น สถาปัตยกรรมไทย รวมทั้งสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่

วิมลสิทธิ์ หรยางกูร

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

ผู้ก่อตั้งและอดีตคณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปัจจุบันเป็นประธานคณะกรรมการหลักสูตรสหวิทยาการดุษฎีบัณฑิต และประธานคณะกรรมการอำนวยการโครงการหลักสูตรการออกแบบพัฒนาชุมชนเมืองบัณฑิต/มหาบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) รวมทั้งเป็นกิตติยาจารย์แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้รับรางวัลนักวิจัยดีเด่นแห่งชาติ พ.ศ. 2540 และได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการสภาสถาปนิก 3 สมัย

ศาสตราจารย์ ดร. วิมลสิทธิ์ หรยางกูร ได้รับทุนฟูลไบรท์ และทุนมูลนิธิฟอร์ดเพื่อการศึกษาต่อระดับปริญญาโท และปริญญาเอกที่ Massachusetts Institute of Technology และ Princeton University ตามลำดับ ภายหลังสำเร็จการศึกษาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2507 มีความสนใจทางวิชาการหลากหลายด้าน ได้เขียนบทความทางวิชาการกว่าร้อยบทความ ตำรา และงานวิจัย ซึ่งส่วนหนึ่งเกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์เอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ และการสร้างสรรค์ชุมชนเมืองน่าอยู่อาศัยที่ได้มีการเผยแพร่สู่เวทีสากล

อภินันท์ พงศ์เมธากุล

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

อภินันท์ พงศ์เมธากุล อาจารย์ประจำคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยเป็นผู้ปฏิบัติวิชาชีพสถาปนิกไปในขณะเดียวกัน ในวัยเยาว์มีความสนใจในวิถีชีวิตแบบไทย ๆ อาทิ ดนตรีไทย ศิลปวัฒนธรรมไทย พุทธศาสนา ฯลฯ จึงทำให้มีโอกาสเข้าศึกษาและสำเร็จการศึกษาเมื่อ พ.ศ. 2536 จากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ระดับปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต (สถ.บ) ด้วยทุนการศึกษาประเภทดนตรีไทย และเมื่อ พ.ศ. 2542 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (สถ.ม.) จาก คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ซึ่งเป็นภาระหน้าที่หลักนั้น ได้นำผลของการปฏิบัติวิชาชีพสถาปนิกที่เป็นองค์ความรู้เชิงประจักษ์มาใช้ในการกระบวนการเรียนการสอน ทั้งนี้ จะทำให้นักศึกษาได้เห็นมุมมองที่หลากหลายมากขึ้น และเป็นมุมมองแห่งความเป็นจริงที่มักจะปรากฏอยู่เหนือจินตนาการเสมอ ผลงานการออกแบบสถาปัตยกรรม อาทิ หอพระฯ มธ.ศูนย์ลำปาง มธ.ศูนย์พัทยา หอพระฯ ประจำโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ หอพระฯ บริษัทปูนซิเมนต์ไทย (ท่าหลวง) จำกัด พระมหาเจดีย์ฯ วัดเก่าเลี้ยว ตำหนักสมเด็จพระสังฆราชและกุฏิเจ้าอาวาส วัดไทยพุทธคยา ประเทศอินเดีย รวมทั้ง งานออกแบบบ้านพักอาศัยรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยย้อนยุคอีกจำนวนหนึ่ง ฯลฯ